
Diagnosi i proposta de gestió de l'ús públic als espais de bany de les conques internes de Queralbs

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ.....	4
ANTECEDENTS I JUSTIFICACIÓ	5
OBJECTIUS	5
METODOLOGIA	6
ZONA D'ESTUDI.....	7
FASES D'APLICACIÓ DEL MODEL.....	9
Diagnosi ambiental	9
Diagnosi comunicativa	12
Pressions detectades.....	13
Procés participatiu.....	13
Càlcul de la capacitat de càrrega	15
Resultats i planificació de l'espai	17
RESULTATS.....	19
DIAGNOSI AMBIENTAL.....	20
Fase 1	20
Fase 2	27
DIAGNOSI COMUNICATIVA	30
Comunicació controlada	30
Comunicació incontrolada.....	32
PRESSIONS DETECTADES	35
PROCÉS PARTICIPATIU	37
Resultats de les enquestes a la població local	37
Propostes de gestió resultants de les sessions participatives i viabilitat.....	39
CÀLCUL DE CAPACITAT DE CÀRREGA	40
CAPACITAT DE CÀRREGA FÍSICA.....	40
CAPACITAT DE CÀRREGA REAL.....	40
PLANIFICACIÓ DE LES ACCIONS	41
Planificació de les accions per a la minimització de pressions	41
ANNEXOS.....	0

ANNEX 1: PROCÉS PARTICIPATIU A PER LA REGULACIÓ DE QUERALBS	1
ANNEX 2: CÀLCUL DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA	10
ANNEX 3: PROPOSTA D'ORDENANÇA MODEL PER LA REGULACIÓ DELS USOS I ACCESSOS AL MEDI NATURAL DE QUERALBS	15

ÍNDIX DE FIGURES

Figura 1: Situació dels punts sobrefreqüentats dins la zona d'estudi. Elaboració pròpia, amb base cartogràfica de l'ICGC	8
Figura 2: Espais inclosos dins el PEIN i Xarxa Natura 2000 a l'entorn de l'àmbit d'estudi.	23
Figura 3: Mapa de calor de les rutes de Wikiloc que passen per la zona d'estudi per detectar punts calents de possible sobrefreqüentació	29
Figura 4: Mapes d'erosió laminar a l'entorn de la zona d'estudi	30
Figura 5: Mapes de pendents (mesurat en graus) per la zona d'estudi	30

ÍNDIX DE TAULES

Taula 1: Coordenades dels punts sobrefreqüentats dels rius que s'estudien	7
Taula 2: Informació obtinguda en la Fase 1 de la diagnosi ambiental	20
Taula 3: Hàbitats principals segons la segona versió de la Cartografia dels hàbitats de Catalunya. (Grau d'amenaça de 0 a 4 on 0 és amenaça no constatada i 4 és amenaça màxima)	23
Taula 4: Hàbitats d'interès comunitari segons la segona versió de la Cartografia dels hàbitats de Catalunya	24
Taula 5: Espècies incloses dintre l'article 17 de la Directiva Hàbitats o amb diferents graus de protecció a nivell nacional o internacional (https://sig.miteco.gob.es/bdn/)	24
Taula 6: Resultats dels índexs derivats de l'anàlisi ambiental al Salt del Grill i al Freser.	28
Taula 7 Anàlisi web	31
Taula 8 Anàlisi de xarxes socials	32
Taula 9: Notícies publicades sobre els espais de bany sobre-freqüentats als mitjans de comunicació de masses	32
Taula 10: Plataformes i xarxes socials d'agents turístics que mencionen el salt del grill o les gorgues del freser a Queralbs	34
Taula 11: Número de publicacions trobades per diferents hashtags relacionats amb l'espai	34
Taula 12: Publicacions destacades localitzades a l'espai de bany sobre-freqüentats.	34

Taula 13: Plataformes creades per usuaris de l'espai per promocionar-lo o difondre'n informació.....	34
Taula 14: Taula de pressions detectades	35
Taula 15: Propostes de gestió pels gorgs de Queralbs del procés participatiu i la seva viabilitat	39
Taula 16 Resultats dels valors de la CCF i CCR.....	41
Taula 17 Disseny de les actuacions segons pressió i àmbit de gestió.....	41
Taula 18 Memòria executiva.....	43
Taula 19 Memòria econòmica.....	44
Taula 20 Cronograma	0

INTRODUCCIÓ

INTRODUCCIÓ

ANTECEDENTS I JUSTIFICACIÓ

El Servei de Programes Europeus de la Diputació de Girona duu a terme el projecte “Riunatur: desconcentració i dinamització turística sostenible a espais de bany interiors de les comarques gironines”, presentat a la convocatòria de l’any 2023 del Pla de Sostenibilitat Turística a Destinacions per al Pla Nacional - Sol i Platja/Turisme Blau. Aquest Pla compta amb el suport del Ministeri d’Indústria, Comerç i Turisme i la Generalitat de Catalunya en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), i és finançat per la Unió Europea - NextGenerationEU.

L’objectiu del projecte Riunatur és assegurar la conservació dels valors naturals i paisatgístics dels gorgs i altres espais aquàtics de les comarques de Girona fomentant un ús públic responsable durant tot l’any i minimitzant els impactes socials i ambientals negatius en els municipis on estan situades, tot valorant els recursos que té el territori per dissenyar una estratègia de turisme blau sostenible i regeneratiu que redistribueixi els fluxos de visitants en el temps i l’espai, i que també fomenti la creació de noves oportunitats de desenvolupament turístic local.

OBJECTIUS

Un dels objectius del Riunatur és redactar un seguit de memòries tècniques executives - a partir d’informació ja existent - per als municipis que els manca una diagnosi, per poder resoldre o millorar diversos problemes detectats i relacionats amb la sobrefreqüentació dels espais de bany interior (gorgs o rius). Un altre objectiu és definir la capacitat de càrrega màxima segons el càlcul indicat en el Model. A més a més, es revisen els Plans d’usos existents a alguns municipis i es fan les propostes d’adaptació pertinents, com també es proposen mesures per mitigar els impactes i les pressions de la sobrefreqüentació d’aquests espais fluvials.

METODOLOGIA

METODOLOGIA

ZONA D'ESTUDI

Queralbs és un municipi de la comarca del Ripollès, envoltat pel Parc Natural de les Capçaleres del Ter i el Freser. Aquesta proximitat, fa que el municipi sigui un punt de gran interès tant per al turisme natural com per a les activitats d'oci a l'aire lliure.

El municipi es troba a la part nord de la comarca, envoltat pel Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser i al peu de les serres de Montgrony i Cavallera. Es caracteritza per la seva situació geogràfica en un entorn muntanyós de gran valor paisatgístic i ecològic. Amb 206 habitants i una superfície de 93,47 km² (IDESCAT, 2024), el municipi està compost majoritàriament per terreny muntanyós i es troba a una altitud de 1.236 metres sobre el nivell del mar. El municipi té cims que superen els 2.000 metres com el Balandrau, el Puigmal o el cim de Noucreus.

Taula 1: Coordenades dels punts sobrefreqüentats dels rius que s'estudien

Torrent del Salt del Grill – Salt del Grill	
Coordenades	
42.369499 N	2.179976 E

El Freser – Zona de la central hidroelèctrica de Daió	
Coordenades	
42.36377	2.174339

Figura 1: Situació dels punts sobrefreqüentats dins la zona d'estudi. Elaboració pròpia, amb base cartogràfica de l'ICGC.

Queralbs forma part de la conca del riu Ter, un dels principals rius de Catalunya, i és travessat per altres cursos d'aigua significatius. El municipi acull el naixement del riu Freser, a les muntanyes de la zona de Núria i és un dels rius més destacats del municipi, com també un dels principals afluents del Ter. El Freser recorre una part important del terme municipal de Queralbs, serpentejant per la vall de Núria i contribuint a la formació de ràpids i salts d'aigua, que són part de l'atractiu turístic de la zona. A més del riu Freser, diversos rierols i petites rieres travessen el municipi, com la riera de Núria, que flueix cap a l'est i desemboca al Ter.

L'espai fluvial que s'estudia al municipi de Queralbs és el Salt del Grill, una cascada d'aigua formada pel torrent del Salt del Grill, i que dona lloc a un gorg d'uns 25 m². Aquest torrent és un afluent del riu Freser, i té categoria PEIN i Xarxa Natura 2000, del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser.

FASES D'APLICACIÓ DEL MODEL

El model de gestió d'ús públic dels espais de bany de conques internes es divideix en cinc fases que cal aplicar per obtenir una diagnosi completa i planificar la gestió de l'àrea protegida. Aquestes 5 fases són: **1)** la diagnosi ambiental, **2)** la diagnosi comunicativa, **3)** la descripció de les pressions detectades amb la diagnosi, **4)** el càlcul de la capacitat de càrrega de l'espai i **5)** la planificació de les accions que cal implementar. La metodologia detallada utilitzada en aquest estudi es contempla al model de gestió d'ús públic d'espais de bany sobrefreqüentats. En aquest document s'elabora un resum de la metodologia actualitzada en les fases d'aplicació del model:

Fundació Emys (2021). Model sistematitzat d'anàlisi i gestió d'ús públic. Gestió de la sobrefreqüentació en espais de bany de conques internes de les Comarques Gironines. Girona: Diputació de Girona.

DIAGNOSI AMBIENTAL

En la diagnosi ambiental s'identifica, en primer lloc, l'estat de conservació en què es troba l'espai natural (a escala de fauna, flora i qualitat del bosc de ribera). En segon lloc, es determina el seu grau de vulnerabilitat (espècies protegides, hàbitats d'interès prioritari, erosió, figures de protecció i accessos). Finalment, se n'extreuen quines són les possibles amenaces relacionades amb la conservació de l'espai, amb la finalitat d'implementar una gestió que permeti el manteniment del seu estat de conservació favorable o fins i tot millorar-lo. A més, gran part de la informació recollida en la diagnosi ambiental resulta útil pel posterior càlcul de la capacitat de càrrega de l'espai natural.

La diagnosi ambiental consta de dues etapes:

- **Etapla 1. Fase de recerca d'informació:** recopilació de tota la informació documental disponible com estudis del medi natural i memòries realitzades a la zona, informes tècnics... . També es tenen en compte les figures de protecció de l'espai, hàbitats d'interès comunitari, espècies protegides de fauna i flora, regulacions vigents, serveis disponibles pels visitants, cartografia, presència d'itineraris i els punts d'accés.
- **Etapla 2. Fase de visites de camp:** s'han realitzat a la primavera de l'any 2025. Serveixen per fer una inspecció ocular de l'espai així com per comprovar si algunes de les dades obtingudes a la fase 1 estan o no actualitzades. A part, també es vol: **a)** quantificar l'estat ecològic de l'espai mitjançant 3 índexs (ECELS, IHF i QBR) **b)** analitzar les rutes de Wikiloc per detectar itineraris més utilitzats i possibles punts de sobrefreqüentació i **c)** avaluar i cartografiar la variable de l'erosió del terreny.

ÍNDEXS UTILITZATS EN LA VALORACIÓ DE CAMP

Durant les visites es recull la informació necessària que serveix per calcular 3 índexs ja estipulats, amb els corresponents protocols ja establerts: **1)** l'índex ECELS, **2)** l'índex d'Hàbitat fluvial (IHF) i **3)** l'Índex de Qualitat del Bosc de Ribera (QBR). Aquests índexs permeten conèixer el grau de conservació sobre el terreny i valorar l'hàbitat potencial. Aquests índexs s'han escollit perquè permeten avaluar de manera ràpida i efectiva l'estat ecològic, són aplicables en diferents moments de l'any i al mateix temps són representatius i fàcils de replicar directament al camp.

Els detalls metodològics i els fulls de camp per a l'ús del QBR i IHF poden ser obtinguts en el protocol [ECOSTRIMED](#) (Prat, Rieradevall, & Fortuño, 2012). L'aplicació de cada un dels índexs es detalla a continuació:

- **Índex ECELS:** avalua l'estat de conservació de l'ecosistema basat en aspectes morfològics, de la vegetació submergida i emergida, i dels usos humans de la llacuna o gorg i de les zones adjacents.
- **Índex d'Hàbitat Fluvial (IHF):** avalua l'heterogeneïtat de l'hàbitat de la llera fluvial. S'usa habitualment en l'avaluació de la qualitat hidromorfològica dels rius a les conques internes catalanes, caracteritza la diversitat d'hàbitats (estructura i composició) del tram fluvial.
- **Índex de Qualitat del Bosc de Ribera (QBR):** calcula la qualitat del bosc de ribera mitjançant quatre paràmetres principals: el grau de cobertura del bosc, l'estructura i qualitat del bosc, la diversitat d'espècies vegetals i el grau d'alteracions antròpiques. En aquest cas, s'ha fet una valoració del bosc de ribera dels espais on es troben els gorgs, que corresponen al mateix tram de riera/riu, amb una separació d'entre 200-300 metres, obtenint així una puntuació representativa de tota la zona d'estudi.

RUTES DE WIKILOC

Per poder analitzar quines són les vies més freqüentades per les persones visitants s'utilitzen les rutes més significatives penjades al portal de Wikiloc. Mitjançant processos geoespacials es calcula la superposició de les rutes, calculant quantes passen pels mateixos camins donant com a resultat zones que virtualment tenen més possibilitat de ser transitades per les persones visitants i que, per tant, requereixen especial atenció i reforç pel que fa a la cartelleria i els elements d'informació al públic.

EROSIÓ I PENDENT

Per conèixer l'estat actual del sòl i calcular la capacitat de càrrega dels espais fluvials, s'avalua la variable d'**erosió** mitjançant el model RUSLE ("Revised Universal Soil Loss Equation"), que estima la pèrdua de sòl a la ruta (o rutes) més freqüentades

que uneixen les zones d'estudi. Aquest model que prediu la pèrdua anual a llarg termini de sòl tenint en compte diversos factors com l'erosió de les precipitacions, l'erosionabilitat del sòl, la longitud i la inclinació del pendent, la gestió de la cobertura i les pràctiques de suport per l'erosió (Renard, Foster, Weesies, McCool, & Yoder, 1997). L'obertura de nous camins per part dels visitants, o la falta de control o cartelleria provoca un major risc d'erosió laminar, augmentant la pèrdua de sòl.

El **pendent** es té en compte mitjançant un model digital de pendents (MDP) generat a partir d'un model digital d'elevacions (MDE) de dades LIDIAR amb pas de malla de 5 metres. En aquest cas, el resultat de dades de pendent s'expressa en graus (°), però la seva utilització en tant per cent (%) és igualment vàlida. El MDP s'incorpora al tram de rutes més freqüentades de la mateixa manera que la variable de l'erosió. Aquest factor s'hi relaciona directament i positivament, ja que a banda d'estar contemplada dintre el càlcul de l'erosió també origina que el trànsit de les mateixes persones visitants generin més processos erosius en superfícies amb un pendent més pronunciat.

DIAGNOSI COMUNICATIVA

Inclou una descripció de l'exposició dels espais a la xarxa (**comunicació incontrolada**) i una anàlisi de la comunicació que es fa des de l'òrgan gestor o des dels Ajuntaments responsables de l'ENP (**comunicació controlada**). Aquesta diagnosi és important per, d'una banda, conèixer la informació que tenen els usuaris sobre els espais sobrefreqüentats i, de l'altra, conèixer si des de l'òrgan gestor o Ajuntaments responsables s'està donant la informació adequada per a sensibilitzar el visitant. Inclou dues parts principals:

- Resultats de la diagnosi de la comunicació controlada: anàlisi de la informació disponible sobre l'espai natural generada i publicada a les pàgines web oficials o bé a les xarxes socials de l'Espai Natural Protegit, el seu

òrgan gestor les institucions locals que regeixen l'espai natural en qüestió, per exemple els ajuntaments, i les associacions per la promoció de turisme als municipis, a la comarca o a la regió a la qual pertany l'espai.

- Resultats de la diagnosi de la comunicació incontrolada: anàlisi de la informació publicada i creada pels mitjans de comunicació de masses i pels usuaris de l'espai en els següents mitjans o aplicacions.

De la informació recollida en la diagnosi comunicativa, se'n dedueixen les principals amenaces per a la conservació de l'espai degudes a la comunicació que es fa de l'espai i les seves respectives regulacions d'ús i accés.

PRESSIONS DETECTADES

La detecció de les pressions ambientals, comunicatives, de gestió, socials o causades pel comportament del visitant és el pas lògic després de la recollida d'informació sobre l'espai natural i la presa de dades a camp. Les dues diagnosi realitzades (comunicativa i ambiental) permeten enumerar i classificar les pressions derivades de la sobrefreqüentació detectades en aquest espai. La detecció de pressions és el punt de partida per iniciar el procés participatiu i generar propostes per la gestió activa de l'àrea protegida. Durant aquest procés participatiu es completa el llistat de pressions, ja que poden detectar-se amenaces que no s'havien diagnosticat abans.

PROCÉS PARTICIPATIU

Inclou un procés participatiu aplicat a l'espai natural concret i els resultats d'aquest mateix procés. En aquest procés participatiu s'inclouen espais de debat entre les institucions i òrgan gestor, així com espais participatius per a les propietàries i veïnes dels municipis que s'inclouran també en la presa de decisions, essencialment pel que fa a la implementació de mesures i al model de

comunicació de la nova normativa i la regulació dels accessos. Aquest procés és imprescindible per a generar consens amb el territori immediat de l'espai natural per gestionar la sobrefreqüentació així com per a tenir en compte la realitat de les persones més afectades de l'entorn immediat a l'espai. En definitiva, és una fase clau per assegurar l'èxit de la gestió. Inclou:

- Resultats de l'enquesta de percepció de la gestió de les habitants de l'entorn immediat de l'ENP.
- Propostes de gestió per resoldre les pressions detectades per les participants del procés participatiu.
- Revisió de les pressions detectades integrant el resultat del procés participatiu.

El procés participatiu es duu a terme a través de 6 fases consecutives, que han tingut lloc entre l'octubre de l'any 2024 i el juliol de l'any 2025. En aquestes fases hi han participat els actors que es consideren clau per aconseguir una gestió coordinada i integral de l'espai natural:

- **Òrgan gestor:** Parc Natural de les Capçaleres del Ter i El Freser (PNCTF).
- **Consistoris:** Ajuntament de Queralbs.
- **Altres organismes:** -.
- **Veïns, propietaris i activitats econòmiques:** Veïns i veïnes de Queralbs.
- **Altres agents:** Alt Ter.
- **Cossos de Seguretat:** -.
- **Suport extern-experts:** -.

Les fases s'executen en el següent ordre:

1. **Fase institucional:** sessió per a conèixer la percepció que tenen els òrgans gestors i institucions de la situació actual, on poder explicar en profunditat

l'anàlisi dels espais i recollir les seves necessitats i preocupacions. Participants: Ajuntament de Queralbs, La Sorellona, Fundació Emys.

2. **Fase d'informació oberta:** sessió informativa per a la gent del territori immediat de l'ENP per a donar a conèixer la metodologia del model de gestió d'ús públic, el procés participatiu i l'enquesta. Participants: S'ha realitzat a través de l'enquesta, que l'Ajuntament de Queralbs ha compartit amb els veïns i veïnes.
3. **Fase tècnica d'identificació:** sessió tècnica per a avaluar la consistència jurídica, operativa i la viabilitat de les propostes recollides en les sessions anteriors i elaborar una primera proposta de pla de treball. Participants: PNCTF, La Sorellona, Fundació Emys.
4. **Fase de retorn a la societat general:** sessió de retorn dels resultats del procés participatiu i de les mesures implementades o en procés d'implementació. Participants: Ajuntament de Queralbs, La Sorellona, Fundació Emys, veïns i veïnes de Queralbs.

CÀLCUL DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA

A partir de les dades recollides en la fase de camp de la diagnosi ambiental, l'anàlisi de la bibliografia i el desenvolupament d'enquestes per agents locals i visitants, es duu a terme el càlcul de la capacitat de càrrega.

La capacitat de càrrega física (CCF): avalua el nombre de persones que poden accedir a l'espai en funció de la seva superfície i el rang horari en què es visita. A més a més, també considera la superfície personal i el temps mitjà que se sol invertir a l'espai. Amb aquesta primera aproximació, es pot establir un llindar que no s'hauria de superar en cap cas si es vol garantir un mínim de comoditat pels visitants.

El càlcul de la càrrega física ens aporta una informació rellevant, però a l'hora de valorar quanta gent pot accedir a un espai també cal tenir en compte altres

mesures, com l'impacte que provoquen els visitants. És per això que es fa un segon càlcul:

La capacitat de càrrega real (CCR): Aquest segon índex permet donar un valor més concís que la CCF, ja que la modula a partir de diversos indicadors de vulnerabilitat, mesures de gestió i estat de conservació de l'espai.

- **FACTOR APARCAMENT (FAP):** mesura la capacitat màxima d'aparcament d'un espai (Ca), el nº mitjà de vehicles que hi aparquen (Na) i la quantitat de vehicles que aparquen fora dels punts habilitats (Nf).
- **FACTOR PROTECCIÓ (FPR):** inclou la figura de protecció de l'espai i si disposa d'un òrgan gestor (Fp), la presència d'espècies d'interès comunitari (aus, An i no aus Ei), la riquesa total d'espècies (Ra) i la presència d'espècies amenaçades segons l'escala i grau d'amenaça (Ea). D'això, en fa una relació entre les observacions durant els dos últims anys complets i els últims deu anys.
- **FACTOR EROSIÓ (FER):** mesura el pendent de l'espai (Pe) i la seva erosió laminar (Ei).
- **FACTOR ACCESSIBILITAT (FAC):** mesura el pendent de l'espai (Pe) i el nombre d'accessos estimat segons diverses categories (Ne).
- **FACTOR ECOLÒGIC (FEC):** aplica diversos índexs estandarditzats per fer una diagnosi de camp de l'estat de conservació de l'entorn. Pel cas de Canet d'Adri, s'han utilitzat els índexs següents: Hàbitat Fluvial (Id), ECELS (Ec), Macroinvertebrats (Ma) i Qualitat de bosc de Ribera (QBR), a més d'una estimació aparent del grau d'eutrofització de l'aigua (Eu).
- **FACTOR SOCIAL (FSO):** mesura la percepció dels diferents agents sobre la problemàtica de sobre-freqüentació/gestió de l'espai natural. A partir d'una enquesta, s'extreuen les variables de percepció de la freqüentació (Pf), necessitat de gestió (Ng), nombre de pressions identificades (Np),

coincidència de pressions (P_s) i l'assoliment de la mida mostral mínima (M_m), calculada a partir de la població total del municipi objectiu.

RESULTATS I PLANIFICACIÓ DE L'ESPAI

A partir dels resultats dels passos anteriors es determinaran unes accions de planificació vinculades a les pressions que es volen minimitzar o erradicar per a, finalment, implementar-les en l'espai sobrefreqüentat. Així doncs, obtenim:

- Taula de pressions detectades amb les propostes de gestió per a minimitzar-les
- Cartografia de l'espai amb les propostes de gestió *in situ*
- Memòria executiva
- Memòria econòmica

En el cas de **les pressions causades pel comportament dels visitants**, es classifiquen segons quin tipus de comportament del visitant està creant l'amenaça. A partir d'aquí, es proposen accions en una direcció o una altra. Les diferents categories de comportaments i la classificació de pressions segons aquestes es fa seguint la clau dicotòmica plantejada al model de gestió d'ús públic. Un cop detectats el tipus de comportament, es planifiquen les accions de gestió que corresponen per a minimitzar les pressions detectades a l'espai.

Les propostes de planificació es divideixen en 5 àmbits de gestió:

- **Protecció del medi natural:** aquelles mesures destinades a la protecció del medi, principalment degudes a comportaments inevitables.
- **Regulació d'usos:** mesures destinades a regular els usos de l'espai, principalment quan trobem comportaments que poden afectar directament a l'entorn com els il·legals, inexplerts o descuidats.

- **Gestió de l'espai:** són aquelles mesures que tenen per objectiu reduir la quantitat de persones que accedeixen a l'espai, segons el que aquesta àrea protegida pot tolerar. A la vegada, també busquen ordenar l'espai públic que es veu afectat per la sobrefreqüentació.
- **Propostes socials:** mesures que fan referència a la mediació de conflictes socials entre els agents clau per la gestió de l'espai, com per exemple conflictes entre veïns, amb l'òrgan gestor o amb els visitants. També es poden incloure en aquest apartat les mesures que promouen la custòdia de l'espai per part dels veïns i veïnes o que incentiven que la seva relació amb aquest sigui més sostenible. Aquestes propostes sorgiran principalment del procés participatiu.
- **Accions de comunicació i sensibilització:** mesures per millorar la comunicació controlada de l'espai, és a dir, la que es fa des de part de l'òrgan gestor. Pretenen que el missatge i les vies de comunicació que s'utilitzen per parlar de l'espai protegit afavoreixin que els visitants actuïn preservant l'espai. També es plantegen mesures per mitigar les pressions de la comunicació incontrolada.

RESULTATS

DIAGNOSI AMBIENTAL

FASE 1

Aquesta primera fase consisteix a recopilar tota la informació documental disponible, com estudis del medi natural, informes tècnics, figures de protecció de l'espai, hàbitats d'interès comunitari i espècies protegides de fauna i flora, regulacions vigents, serveis disponibles pels visitants, cartografia, presència d'itineraris i els punts d'accés.

A la Taula 2 es resumeix la informació més rellevant extreta en la primera fase d'exploració d'informació, prèvia a les visites de camp.

Taula 2: Informació obtinguda en la Fase 1 de la diagnosi ambiental.

Informació	Consta/ No consta	Informació obtinguda
Estudis de medi natural, diagnosi o memòries	Consta	Sobre-freqüentació de gorgs i altres espais aquàtics a les comarques Gironines (Diputació de Girona i Xarxa de Custòdia del Territori, 2018). Presència d'amfibis com la granota roja (<i>Rana temporaria</i>), la salamandra (<i>Salamandra salamandra</i>) o el tritó pirinenc (<i>Calotriton asper</i>). També s'hi va detectar truita de riu (<i>Salmo trutta</i>) i una vegetació de ribera pròpia d'alta muntanya. - Pla d'usos sobre serveis i activitats recreatives al riu Ter. Consorci del Ter (https://www.consorcidelter.cat/actualitat/avisos/pla-dusos-sobre-serveis-i-activitats-recreatives-al-riu-ter.html).
Informes d'amenaçes i problemàtiques detectades	Consta	Sobre-freqüentació de gorgs i altres espais aquàtics a les comarques Gironines (Diputació de Girona i Xarxa de Custòdia del Territori, 2018). - Hi ha problemes de trepig de la flora a les zones d'accés i a les zones de bany. - Destorb, captura i modificació de l'hàbitat de la fauna, que pot portar a l'estrès i la mort. - Vehicles mal aparcats en zones no habilitades, degradació de camins i marges, brossa, excrements i/o orina.

		- També hi ha gossos deslligats i saturació dels punts de deixalles habilitats. L'ús públic al Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser. Afluència, freqüentació i caracterització dels visitants (Agost del 2022, INEFC i Generalitat de Catalunya). - Massificació i pressió sobre l'espai (485.000 visites anuals) - Canvis en els usos recreatius (augment de l'excursionisme i muntanyisme) - Problemes de regulació i accessibilitat (necessitat de millorar els accessos) - Propostes de millora com un sistema de seguiment permanent, la millora de la regulació d'accessos i sensibilització sobre la importància de la conservació.
Cartografia de l'espai natural	Consta	La cartografia existent per aquesta zona és: - Cartografia dels Hàbitats de Catalunya (2018) - Cartografia dels límits dels Espais d'Interès Natural Cartografia de la Distribució d'espècies incloses a la Directiva Hàbitats.
Serveis de l'espai	Consta	- Aparcament municipal a la Central elèctrica de Daió (amb reserva prèvia i de pagament). - Alberg la Farga i tres zones d'acampada. - Caseta d'informació al camí que va al refugi de Coma de Vaca. - Activitats de barranquisme.
Titularitats i figures de protecció de l'Espai Natural	Consta	El salt del Grill forma part del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser, amb les següents figures de protecció: - Pla d'Espais d'Interès Natural - Xarxa Natura 2000, amb categories LIC, ZEC i ZEPA
Regulacions de l'espai	Consta	Ordenança de regulació de l'ús públic del Medi Natural i l'accés motoritzat al Paratge de Fontalba i a les Gorges del Freser (Daió de Baix). - Restricció de l'accés motoritzat: limitació del trànsit de vehicles a Fontalba i Daió de Baix, amb requisit de reserva i taxa per accedir-hi (5€/dia). - Prohibicions específiques: no es permet la pràctica de motocròs, trial o curses sense autorització. - Regulació de l'acampada: només permesa en zones habilitades o per sobre de 2.000 m en modalitat d'alta muntanya. - Ús responsable del medi: obligació de respectar senyalització i instruccions dels guardes rurals. - Limitacions d'ús: prohibida la circulació de vehicles que puguin malmetre els camins i ús prioritari per a serveis públics i residents. Ordenança de civisme i convivència ciutadana:

		- Ús del medi natural: regula l'ús públic dels espais naturals i estableix normes per a la seva conservació. - Prohibicions: no es permet fer foc, acampar sense autorització, ni danyar la fauna i flora locals. - Regulació d'activitats: accés a espais naturals com Fontalba i Daió està regulat per una ordenança específica. - Conservació del riu Freser: es prohibeix embrutar, modificar el curs de l'aigua o afectar la vegetació de ribera. - Gestió de residus: es prohibeix abandonar deixalles i s'estableixen normes per a la neteja d'espais naturals. - Protecció de la fauna: la caça furtiva està prohibida i es fomenta el respecte pels animals silvestres. - Mobilitat en zones protegides: es restringeix la circulació de vehicles motoritzats en espais naturals.
Informes de senyalització	Consta	Per part del PNCTF es dur a terme la senyalització dels punts estudiats.
Itineraris dels espais	Consta	A la pàgina web del PNCTF hi consten itineraris i rutes per la zona del Salt del Grill i Daió.

El salt del Grill és un espai que està inclòs dins el Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser, tal com es pot veure a la Figura 2. També es troba proper a la Reserva Natural Fluvial del Torrent de Pla de Rus. A la Taula 3, s'especifiquen els codis i les figures de protecció d'aquests espais naturals.

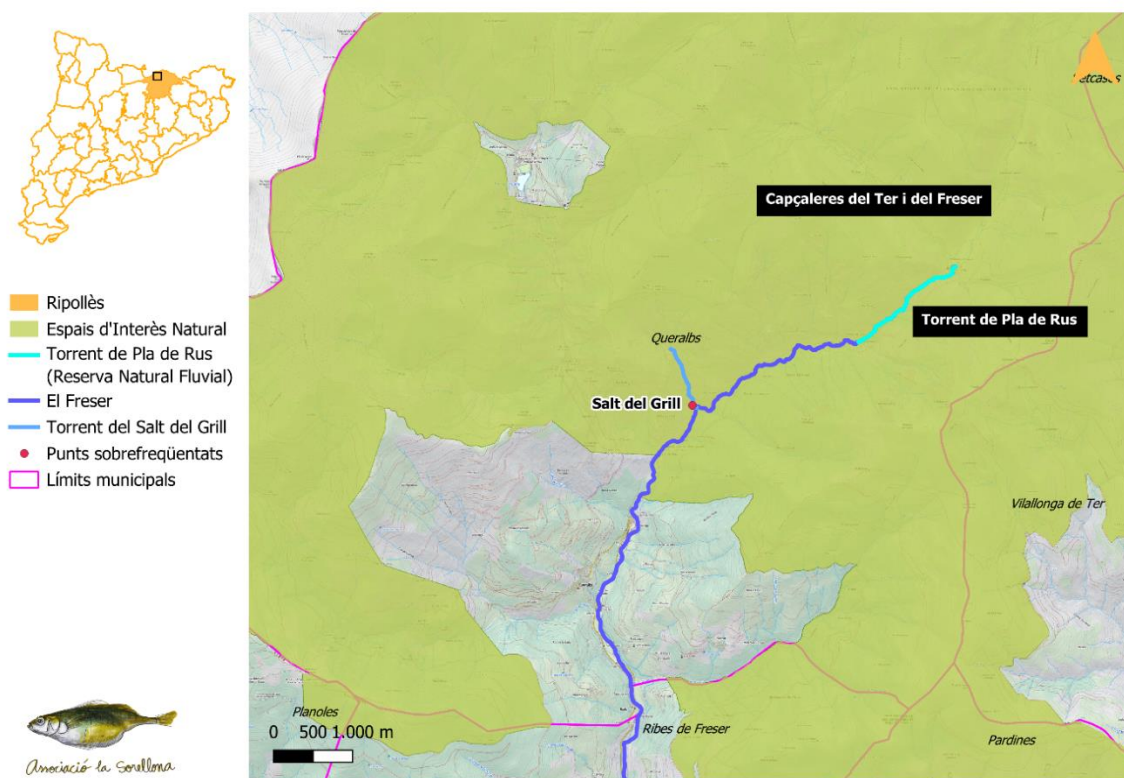

Figura 2: Espais inclosos dins el PEIN i Xarxa Natura 2000 a l'entorn de l'àmbit d'estudi.

A les següents taules es llisten els principals hàbitats presents a l'espai (Taula 4), els Hàbitats d'Interès Comunitari (Taula 5) segons la Cartografia dels Hàbitats de Catalunya del 2018, i també les espècies incloses dins l'article 17 de la Directiva Hàbitats o amb diferents graus de protecció a nivell nacional (Taula 6).

Taula 3: Hàbitats principals segons la segona versió de la Cartografia dels hàbitats de Catalunya. (Grau d'amenaça de 0 a 4 on 0 és amenaça no constatada i 4 és amenaça màxima).

Codi CHC	Nom	Amenaça (valors entre 0 i 4)
31c	Landes de bruguerola (<i>Calluna vulgaris</i>), acidòfiles	1
31t	Balegars (matollars de <i>Genista balansae</i>), silicícoles, d'indrets secs, sovint solells, de l'estatge montà	1
32aa	Boixedes (matollars de <i>Buxus sempervirens</i>), de la muntanya mitjana (i de les contrades mediterrànies)	4

41e	Freixenedes dels Pirineus i de les muntanyes	3
41r	Bedollars higròfils, acidòfils, dels Pirineus	3
42aj	Altres boscos mixtos de coníferes	3
42f	Pinedes de pi negre (<i>Pinus uncinata</i>) generalment amb neret (<i>Rhododendron ferrugineum</i>), acidòfiles i mesòfiles, dels obacs pirinencs	1
42l	Pinedes de pi roig (<i>Pinus sylvestris</i>), acidòfiles i mesòfiles, dels obacs de l'estatge montà (i del submontà) dels Pirineus	3
61a	Pedrusques i clapers silícis, amb <i>Epilobium collinum</i> , <i>Galeopsis pyrenaica</i> ..., de l'estatge montà	4
62c	Cingles i penyals silícis de muntanya	1

Taula 4: Hàbitats d'interès comunitari segons la segona versió de la Cartografia dels hàbitats de Catalunya

Codi	Nom	Prioritari
4030	Landes atlàntiques i subatlàntiques seques	No
5110	Boixedes xerothermòfiles permanents, dels vessants rocosos	No
5120	Formacions muntanyenques de bàlec (<i>Genista balansae</i> subsp. <i>europaea</i> = <i>Cytisus purgans</i>)	No
8150	Tarteres silícies medioeuropees	No
8220	Costers rocosos silícis amb vegetació rupícola	No
9430	Boscos de pi negre (<i>Pinus uncinata</i>) acidòfils	No

Taula 5: Espècies incloses dintre l'article 17 de la Directiva Hàbitats o amb diferents graus de protecció a nivell nacional o internacional (<https://sig.miteco.gob.es/bdn/>)

Classificació	Nom espècie	Grau d'amenaça
Fauna	Mussol pirinenc (<i>Aegolius funereus</i>)	Vulnerable
	Tòtil (<i>Alytes obstetricans</i>)	Protegida

Barb de muntanya (<i>Barbus meridionalis</i>)	Desfavorable dolent
Escorpí cec (<i>Belisarius xambeui</i>)	En perill d'extinció
Tritó pirinenc (<i>Calotriton asper</i>)	Protegida
Llop (<i>Canis lupus</i>)	Extinta com a reproductora
Safranera alpina (<i>Colias phicomone</i>)	Vulnerable
Serp llisa septentrional (<i>Coronella austriaca</i>)	Protegida
Verderola (<i>Emberiza citrinella</i>)	Vulnerable
Brocat variable (<i>Euphydryas aurinia</i>)	Protegida
Calimorfa (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)	No catalogat
Gat fer o gat salvatge (<i>Felis silvestris</i>)	Protegida
Almesquera (<i>Galemys pyrenaicus</i>)	En perill d'extinció
Geneta comuna (<i>Genetta genetta</i>)	No catalogat
Llangardaix pirinenc (<i>Lacerta agilis</i>)	En perill d'extinció
Perdiu blanca (<i>Lagopus muta</i>)	Vulnerable
Llúdriga eurasiàtica (<i>Lutra lutra</i>)	Protegida
Coure de mollera (<i>Lycaena hippothoe</i>)	Vulnerable
Marta (<i>Martes martes</i>)	Protegida
Turó europeu (<i>Mustela putorius</i>)	En perill d'extinció
Ratpenat d'orelles dentades (<i>Myotis emarginatus</i>)	Vulnerable

	Ratpenat nòctul petit (<i>Nyctalus leisleri</i>)	Protegida
	Apol·lo (<i>Parnassius apollo</i>)	Protegida
	Mnemòsine (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	Vulnerable
	Granota verda (<i>Pelophylax perezi</i>)	Protegida
	Cotxa cua-roja (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	Vulnerable
	Ratpenat orellut septentrional (<i>Plecotus auritus</i>)	Vulnerable
	Ratpenat orellut alpi (<i>Plecotus macrobullaris</i>)	Vulnerable
	Sargantana roquera (<i>Podarcis muralis</i>)	Protegida
	Granota roja (<i>Rana temporaria</i>)	Protegida
	Isard pirinenc (<i>Rupicapra pyrenaica</i>)	No catalogat
	Pixaví muntanyenc (<i>Sympetrum vulgatum</i>)	En perill d'extinció
	Gall fer (<i>Tetrao urogallus</i>)	En perill d'extinció
Flora	Àrnica (<i>Arnica montana</i>)	
	Lliri de neu (<i>Galanthus nivalis</i>)	
	Genciana groga (<i>Gentiana lutea</i>)	
	<i>Leucobryum glaucum</i>	
	Licopodi (<i>Lycopodium spp.</i>)	
	Esfagnes (<i>Sphagnum spp.</i>)	

FASE 2

Aquesta segona fase es correspon a les visites de camp i a una anàlisi geoespacial de l'espai. Amb les visites de camp, es fa una inspecció i es comprova si les dades obtingudes a la fase 1 estan o no actualitzades. En aquesta fase també es qualifica l'estat ecològic de l'espai mitjançant 4 índexs (ECELS, QBR, IHF i de macroinvertebrats).

VISITES A CAMP

S'ha realitzat una diagnosi ambiental de dos trams fluvials al municipi de Queralbs, dins la capçalera del riu Freser: **el Salt del Grill**, una zona on s'hi produeixen activitats de barranquisme, i un **tram del Freser a la zona de la central de Daió**, on la gent es banya sobretot durant la temporada d'estiu. Els resultats dels índexs ECELS, QBR, IHF i IBMWP permeten fer-ne una valoració comparada.

- L'**índex ECELS**, que avalua l'estat ecològic i estructural global del curs fluvial, mostra valors molt bons al tram del Freser (89), indicant una mínima alteració per usos humans o infraestructures. Al Salt del Grill, el valor (70) també és alt, tot i que lleugerament inferior, possiblement a causa de l'impacte associat a la seva popularitat com a zona d'ús recreatiu.
- L'**índex QBR** (Qualitat del Bosc de Ribera) és excel·lent en ambdós punts (100), amb vegetació ben conservada, contínua i formada majoritàriament per espècies autòctones. Aquest bosc de ribera actua com a filtre natural i contribueix positivament a l'estabilitat ecològica del riu.
- Pel que fa a l'**índex d'hàbitat fluvial (IHF)**, els dos trams mostren un alt grau de complexitat i diversitat estructural (77 en tots dos casos), amb presència de substrats diversos, refugis naturals i variabilitat de corrents, factors que afavoreixen la biodiversitat i la qualitat hidromorfològica del riu.

- Finalment, l'índex **biològic IBMWP**, basat en la comunitat de macroinvertebrats, mostra resultats excel·lents, especialment al tram del Freser (89), indicant una qualitat biològica alta. Al Salt del Grill, el valor (59) és també molt positiu, tot i que una mica inferior, probablement com a reflex de l'ús recreatiu intensiu. És important tenir en compte que aquest índex pot variar segons l'època i que caldrien més mostreigs per consolidar la diagnosi.

En conjunt, l'anàlisi revela un bon estat de conservació dels trams del riu Freser a Queralbs, tot i que amb una lleugera afectació localitzada en zones de major aflluència humana, com el Salt del Grill.

Taula 6: Resultats dels índexs derivats de l'anàlisi ambiental al Salt del Grill i al Freser.

	ECELS	QBR	IHF	IBMWP
Salt del Grill	70	100	77	59
Tram del Freser	89	100	77	89

Molt bona	
Bona	
Mediocre	

Dolenta	
Pèssima	

ANÀLISIS DE LES RUTES DE WIKILOC

L'anàlisi geoespacial de les primeres cinquanta rutes properes als punts d'estudi, que hi ha a Wikiloc, permet identificar els punts calents pel que fa a la massificació de l'espai.

A la Figura 4, s'observa que el salt del Grill és el punt on hi ha una freqüència d'itineraris superposats més alta. Un altre punt on hi ha una superposició elevada d'itineraris és a la central hidroelèctrica de Daió.

La ruta més popular, segons l'anàlisi del Wikiloc és la que va des de la central de Daió fins al refugi de Coma de Vaca, passant pel salt del Grill.

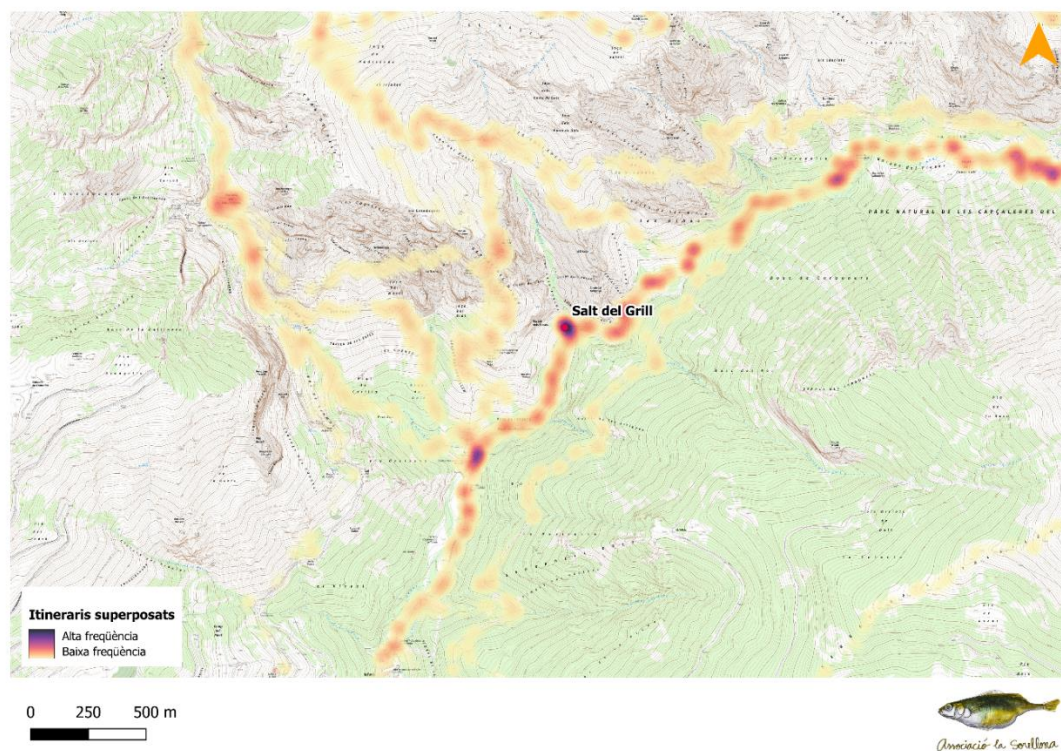

Figura 3: Mapa de calor de les rutes de Wikiloc que passen per la zona d'estudi per detectar punts calents de possible sobrefreqüentació.

EROSIÓ I PENDENT

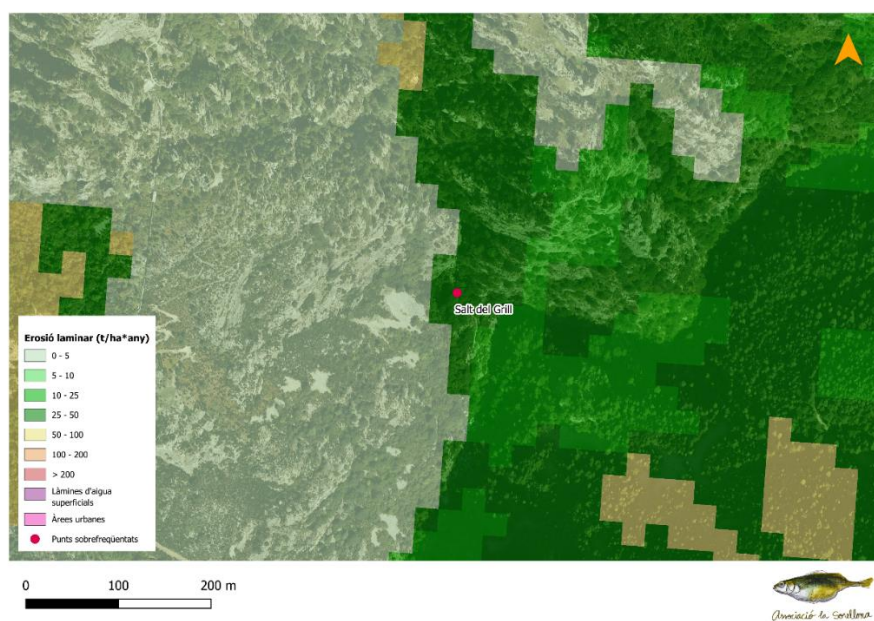

Figura 4: Mapes d'erosió laminar a l'entorn de la zona d'estudi

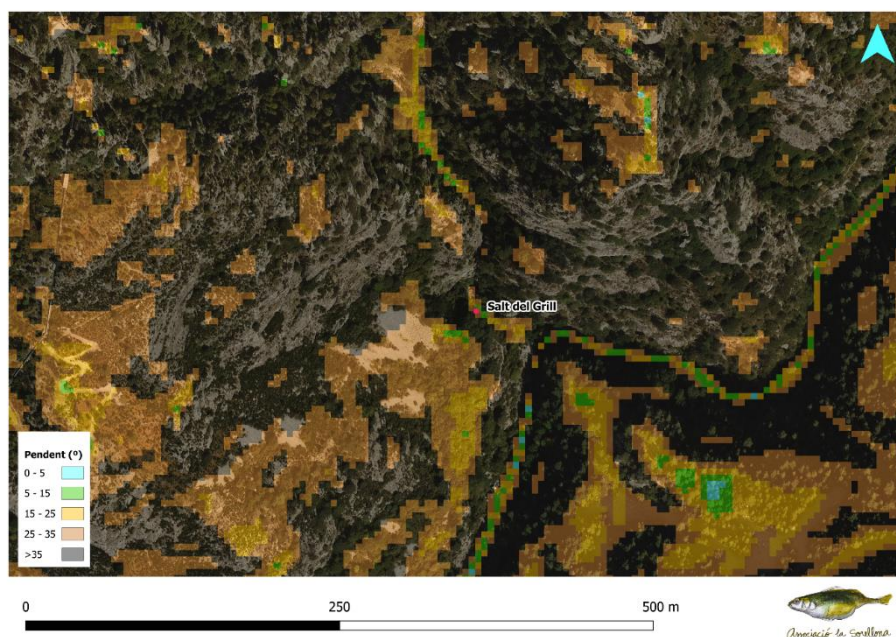

Figura 5: Mapes de pendents (mesurat en graus) per la zona d'estudi

DIAGNOSI COMUNICATIVA

COMUNICACIÓ CONTROLADA

Es presenten els resultats de l'anàlisi de la informació disponible sobre l'espai natural generada i publicada a les pàgines web o xarxes socials oficials de l'espai natural, del seu òrgan gestors, dels ajuntaments, institucions o oficines de turisme dels corresponents municipis.

ESPAI NATURAL PROTEGIT

Els espais que s'estudien a Queralbs (el salt del Grill i els gorgs del Freser) es troben dins els límits de l'Espai Natural del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser. Aquests espais presenten una alta freqüentació d'excursionistes i en concret el salt del Grill rep una pressió pel que fa a activitats com el barranquisme. Per tant, l'òrgan encarregat de gestionar aquests espais és el Parc Natural.

ÒRGANS GESTORS D'AQUEST ESPAI (CONSORCIS O ENTITATS)

El Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser va ser declarat l'any 2015 i ocupa 14.500 hectàrees dins de la comarca del Ripollès. L'instrument de planificació és el PEIN, que l'estableix la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals. El Parc es va crear el 22 de setembre de 2015, mitjançant el Decret 138/2015, amb l'objectiu de protegir els valors naturals i culturals de la zona del Pirineu Oriental.

El Parc treballa per la conservació dels seus valors naturals, culturals, estètics i científics, reconeguts per la societat, a partir d'una conservació preventiva i una conservació activa. A més a més, també vetlla per compatibilitzar l'ús públic, amb l'objectiu prioritari de la conservació de la biodiversitat.

ANÀLISI WEB

Taula 7 Anàlisi web

	Pàgina web	Informació de l'espai natural	Recomanacions o bones pràctiques	Missatge utilitzat (promociona o recomana)
ÒRGAN GESTOR	https://parcsnaturals.gencat.cat/ca/xarxa-de-parcs/ter-freser/inici/index.html	Consta	Consta	Recomana
AJUNTAMENT	https://ajquerals.cat/	No consta	No consta	-
ASSOCIACIÓ PROMOCIÓ TURÍSTICA RESPONSABLE	https://ripolleturisme.cat/?s=querals	No consta	Consta	Promociona/recomana

ANÀLISI DE POSICIONAMENT

Amb la cerca dels termes “salt del Grill”, “salt del Grill Queralbs”, “gorgs de Queralbs” o “gorgs del Freser”, no apareixen resultats de pàgines oficials en les tres primeres entrades. En general, es pot trobar informació dispersa, sobretot dedicada al turisme, barranquisme o rutes de senderisme. Les pàgines web oficials (del Parc

Natural, Ajuntament de Queralbs o de la Generalitat) no solen destacar a les primeres posicions de cerca.

ANÀLISI XARXES SOCIALS

Taula 8 Anàlisi de xarxes socials

	Enllaç	Informació de l'espai natural	Recomanacions o bones pràctiques	Missatge utilitzat (promociona o recomana)
ÒRGAN GESTOR	@pnterfreser	Consta	Consta	Recomana
AJUNTAMENT/ ASSOCIACIÓ PROMOCIÓ TURÍSTICA RESPONSABLE	@queralbs_natura	Consta	Consta	Recomana/promociona

COMUNICACIÓ INCONTROLADA

MITJANS DE COMUNICACIÓ DE MASSES

Taula 9: Notícies publicades sobre els espais de bany sobre-freqüentats als mitjans de comunicació de masses.

Sobre la gestió o la manca d'aquesta per regular els usos i accessos			
Els 50 gorgs més emblemàtics i les restriccions per accedir-hi	09/07/2024	Nació Digital	
El servei de vigilància als gorgs i espais fluvials gironins interposa 23 denúncies per estacionar malament o acampar	22/09/2024	Diari de Girona	
Dues persones moren ofegades quan feien barranquisme al riu Freser a la vall de Ribes	13/07/2024	3cat	
Promocionen l'espai natural com a lloc de visita			
MAPA Gorgs de Catalunya: les 50 piscines naturals que no et pots perdre	20/07/2018	Nació Digital	
Los paisajes escondidos del Ripollès	7/02/2019	La Vanguardia	
Los mejores saltos de agua de toda Cataluña para descargar adrenalina	2/07/2022	El Español	

APLICACIONS DE LOCALITZACIÓ

GOOGLE MAPS

Recull de les localitzacions vinculades a l'espai que han estat ubicades mitjançant l'aplicació de Google Maps. Per fer el recull, es fa una cerca de a Google Maps de l'espai o zones concretes d'aquest, llocs o monuments propers a l'espai i serveis relacionats amb aquest. A continuació, s'enumeren les cerques que es fan a Google Maps:

- Cerca del municipi on se situa l'espai i de noms atribuïts a la zona.
 - o [Queralbs](#)
- Cerca del nom de l'espai natural, punts concrets de l'espai natural (gorg, bassa o altres) o espais vinculats (ponts, salts, miradors).
 - o [Salt del Grill](#)
 - o [Gorgs del Freser](#)
- Cerca de serveis vinculats a l'espai natural (aparcament, punt d'informació, càmping o altres).
 - o [Punt d'informació del Parc Natural](#)
 - o [Aparcament](#)
 - o [Aparcament de Daió](#)
 - o [Aparcament del Cremallera](#)

WIKILOC

Com ja s'ha mencionat en la diagnosi ambiental, l'anàlisi geoespacial de les rutes de l'aplicació Wikiloc a través de les 50 primeres rutes que apareixen ens permet reafirmar quins són els punts calents pel que fa a la massificació (Figura 4). Aquests seran punts susceptibles d'emplaçar senyalització o cartells interpretatius perquè són els espais on s'espera que hi hagi més afluència de visitants.

PLATAFORMES I XARXES SOCIALS D'AGENTS TURÍSTICS DE REFERÈNCIA

Taula 10: Plataformes i xarxes socials d'agents turístics que mencionen el salt del grill o les gorgues del freser a Queralbs.

Plataformes i xarxes socials d'agents turístics de referència		
Identificació i gestió de la web		
Plataforma	Data	Publicació
Refugi Coma de Vaca	2015	https://www.comadevaca.cat/index.php/ca/2015-05-06-09-42-19/134-per-les-gorgues-del-freser
Queralbs Natura	2025	https://queralbsnatura.com/senderisme/?action=show_track&id=9#
Alt Ter Educació Ambiental	2025	https://www.alt-ter.org/activitat/les-gorges-del-freser/
Rutes Pirineus	2023	https://www.rutespirineus.cat/rutes/cami-vell-de-queralbs-a-nuria

PLATAFORMES I XARXES SOCIALS DELS USUARIS AMB MOLTA VISIBILITZACIÓ

Taula 11: Número de publicacions trobades per diferents hashtags relacionats amb l'espai.

Cerca per hashtag a Instagram (març de 2025)	
Hashtag	Nº de publicacions
#SaltDelGrill	1.685
#saltdelgrill	16
#gorguesfreser	20
#GorgsDelFreser	46
#Queralbs	30 m

Taula 12: Publicacions destacades localitzades a l'espai de bany sobre-freqüentats.

Publicacions destacades localitzades a l'espai (març de 2025)			
Compte	Seguidors	Ubicació	Publicació
@paisatges_de_cat alunya	107 m	Salt del Grill	https://www.instagram.com/p/CShGgIZNX0b/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRIODBiNWFIZA==
@viajarlocuratodo	53 m	Salt del Grill	https://www.instagram.com/p/CR5pG4btKXb/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRIODBiNWFIZA==

Taula 13: Plataformes creades per usuaris de l'espai per promocionar-lo o difondre'n informació.

Plataformes creades per usuaris de l'espai	
Enllaç	Autor
https://rutasmaymon.blogspot.com/2017/07/salt-del-grill-queralbs.html	Rutas Mar & Mon
https://lapisadaverde.com/salt-del-grill/	La Pisada Verde

https://connectats.cat/blog/salt-del-grill/	Connectats.cat
https://meteopirineuscatalans.com/descoberta/salt-del-grill-queralbs/	Meteo Pirineus
https://totnens.cat/que-fem/salt-del-grill-i-les-gorges-del-freser/	Totnens
https://www.lacasassaderibes.com/cat/blog/post/13943/REFRESCA-acute:T-A-LES-GORGUES-DEL-RIU-FRESER	La Casassa de Ribes
https://www.ce-terrassa.cat/activitat/les-gorges-del-freser-i-el-cami-dels-enginyers	Centre excursionista de Terrassa

PRESSIONS DETECTADES

La diagnosi ambiental i la diagnosi comunicativa donen com a resultat la detecció dels diferents tipus de pressions que afecten els espais de bany de [MUNICIPI]. Aquestes pressions es detallen a la Taula 14. A més a més, també hi ha afegides les pressions detectades durant el procés participatiu (destacades amb color taronja).

Taula 14: Taula de pressions detectades

Categoria	Tipus de pressió	Presència	Descripció
Pressions al medi natural	Erosió del sòl i camins	Sí	Camins molt trepitjats, especialment al Salt del Grill; necessitat de millora amb senyalització i passeres.
	Contaminació de l'aigua i el sòl	Sí	Presència de residus i afectacions per cremes solars, repel·lents i altres químic
	Pèrdua de biodiversitat	Sí	Sobrefreqüentació i activitats lúdiques poden afectar espècies i hàbitats, especialment en gorgs i zones de ribera.
	Pèrdua de qualitat de l'hàbitat	Sí	Especialment en espais de bany i barranquisme (Salt del Grill, Gorgs del Freser), per saturació i ús indegut.
Pressions de gestió	Aparcaments saturats	Sí	Ja existeix una regulació per part de l'Ajuntament al Pàrquing de Daió.

	Camins oberts	Sí	Tancament i restauració de camins secundaris no autoritzats.
	Manca de senyalització o informació pel visitant	No	El PNCTF està actualitzant la cartelleria existent a les zones del Salt del Grill i el Freser.
	Manca d'infraestructures	No	Ja es compta amb un punt d'informació a la zona d'aparcament de Daió.
Pressions socials	Conflictes amb veïns	Sí	Debat d'opinions entorn l'accés als espais fluvials i al bany. Taula participativa per regular l'accés als espais de bany de Queralbs.
Comportament del visitant	Residus	Ocasionalment	Evitar posar papereres al medi natural i fomentar la necessitat d'emportar-se la brossa.
	Aparcaments fora d'espais habilitats	Sí	Regular el control d'autocaravanes i pernoctacions.
	Animals domèstics deslligats	Sí	Esdevé una problemàtica comuna als espais fluvials.
	Activitats lúdiques, recreatives o esportives	Sí	Derivada del barranquisme que no queda inclosa com activitat regulada a l'ordenança municipal.
Pressions de comunicació	Sobreexposició a la xarxa	Sí	Punts molt populars a xarxes socials (Salt del Grill) que generen una gran afluència.
	Manca d'informació oficial sobre l'espai	No	Des del PNCTF i l'Ajuntament s'informa adequadament sobre l'espai natural.

Tenint en compte la informació recopilada i analitzada, podem determinar que la principal problemàtica actual de l'espai se centra en la pràctica del barranquisme, especialment a zones com el Salt del Grill i les Gorges del Freser. Aquesta activitat, tot i el seu impacte potencial elevat sobre l'entorn, per l'erosió, la compactació del sòl, el risc de caiguda de roques, la pertorbació d'hàbitats sensibles i la saturació

d'espais estrets, encara no compta amb una regulació específica ni mecanismes de control efectius. A diferència d'altres usos públics com l'excursionisme o l'accés motoritzat, que ja han estat objecte de regulació i seguiment tant per part de l'Ajuntament com del Parc Natural, el barranquisme representa avui el buit normatiu més rellevant. Aquest fet, sumat a la proliferació d'empreses i grups no autoritzats, fa urgent establir una normativa clara i consensuada per habilitar aquest tipus d'activitats a altres espais no catalogats com a zones protegides.

PROCÉS PARTICIPATIU

A continuació s'exposen els resultats del procés participatiu:

- Les respostes de l'enquesta feta a la població local.
- La taula de propostes davant les pressions detectades resultant de les sessions participatives.
- La taula de pressions revisada integrant la informació recollida durant el procés participatiu.

El desenvolupament de cada una de les fases del procés participatiu – resultats de l'enquesta, actes de reunions, fotografies i conclusions de cada una d'elles– es detallen en l'Annex I.

RESULTATS DE LES ENQUESTES A LA POBLACIÓ LOCAL

L'enquesta de participació ciutadana va ser resposta per 60 persones vinculades, en major o menor mesura a Queralbs. Un 45 % d'enquestats resideixen habitualment al municipi, un 36,7% tenen segona residència i la resta viuen en un altre municipi de la Vall de Ribes.

L'enquesta demanava temes sobre la percepció que tenen en relació a la freqüentació i a la relació que tenen els veïns i veïnes del municipi amb el Salt del Grill i als gorgs del Freser.

Els resultats complets de l'enquesta es presenten als annexos. Els resultats més significatius són els següents:

- Activitats que es practiquen en aquests espais fluvials:
 - o Un 81,7% de les persones enquestades practiquen el senderisme o l'excursionisme.
 - o Un 13,3 % dels enquestats, solen anar a passar-hi el dia o banyar-se als gorgs/riu.
- Importància de l'espai i percepció de la freqüentació:
 - o Els enquestats mostren una elevada importància cap Salt del Grill i els gorgs del Freser, i en general es percep una alta sobrefreqüentació d'aquest espai al llarg dels mesos d'estiu. A més a més, aquesta sobrefreqüentació es trasllada a una incomoditat.
- Problemàtiques principals detectades:
 - o Sobrefreqüentació de persones (83,3 %)
 - o Residus/deixalles (71,7 %)
 - o Degradació i falta de respecte per l'espai natural (contaminació de les aigües, camins erosionats, danys a la fauna i la flora) (63,3 %)
 - o Cotxes mal aparcats (en espais no habilitats per fer-ho) (38,3 %)
 - o Animals domèstics deslligats (44,7 %)
- Percepció de la necessitat de gestió:
 - o En un 78 % es detecta una necessitat d'augmentar la regulació o l'ordenació per minimitzar les problemàtiques.
- Accions prioritàries per a regular o minimitzar aquestes problemàtiques:
 - o Augmentar la informació i sensibilització dels visitants abans de la visita (a través de tríptics, xarxes socials, pàgina web o altres) (55,9 %)
 - o Reduir l'aforament de visitants a l'espai (50.8%)

- Augmentar la regulació dels usos i el comportament dels visitants a l'espai (47,5 %)
- Prohibir el bany i el barranquisme al Salt del Grill (44.1%)

PROPOSTES DE GESTIÓ RESULTANTS DE LES SESSIONS PARTICIPATIVES I VIABILITAT

Taula 15: Propostes de gestió pels gorgs de Queralbs del procés participatiu i la seva viabilitat.

Tipus de pressió	Solucions possibles	Viabilitat
Erosió de sòl i camins	Millora i delimitació de camins amb passeres i senyalització; tancament de senders no autoritzats i restauració vegetal.	Alta – Amb suport del PNCTF.
Contaminació de l'aigua i el sòl	Campanyes de sensibilització sobre l'ús de químics; cartells dissuasius i presència d'informadors ambientals en temporada alta.	Mitjana – Requereix seguiment.
Pèrdua de biodiversitat	Restringir el barranquisme a zones sensibles i definir perímetres de protecció (ex: gorgs).	Alta – Amb suport institucional.
Pèrdua de qualitat de l'hàbitat	Zonificació d'usos i definició d'aforaments als espais fluvials més fràgils com el Salt del Grill.	Alta – Mesura tècnicament clara.
Aparcaments saturats	Col·locació d'una barrera mòbil d'alçada per a les autocaravanes que vulguin aparcar a Daió.	Alta
Manca de senyalització o informació pel visitant	Integració de senyalització homogènia amb nous suports visuals i digitals; coordinació entre Ajuntament i PNCTF.	Alta – Ja en curs per part del PNCTF.
Manca de complicitat comunitària	Establir una taula de participació sobre la gestió de l'ús dels espais fluvials a Queralbs.	Alta – El PNCTF està duent a terme aquesta tasca amb les empreses de barranquisme.
Animals domèstics deslligats	Senyalització específica amb indicacions clares i informació sobre els impactes en fauna.	Alta – Fàcil d'implementar.
Activitats lúdiques no regulades: Barranquisme	Prohibir el barranquisme com a activitat específica al Salt del Grill, a través de l'ordenança ambiental.	Alta
Manca d'informació	Ja cobert amb accions conjuntes del PNCTF i Ajuntament.	Alta

oficial sobre l'espai		
Sobreexposició a la xarxa	Generació de continguts alternatius per desestacionalitzar l'ús i promoure espais menys saturats.	Mitjana – Requereix una estratègia de comunicació.

CÀLCUL DE CAPACITAT DE CÀRREGA

A partir de la diagnosi ambiental, bibliografia i enquestes locals, s'ha estimat la capacitat de càrrega dels punts d'aigua analitzats: el nombre màxim de persones que poden visitar l'espai diàriament sense perjudicar-ne els valors naturals. El càlcul es fa en dues fases: primer la capacitat de càrrega física (CCF), segons l'espai disponible, i després la capacitat de càrrega real (CCR), corregida amb factors socials, ecològics i d'accessibilitat. S'ha adoptat una aproximació socioecològica detallada, integrant aspectes humans i ambientals, amb fórmules pròpies desenvolupades per Casadevall et al. (2021).

CAPACITAT DE CÀRREGA FÍSICA

La capacitat de càrrega física és una primera aproximació a la quantitat de gent que pot visitar un espai, tenint en compte les seves característiques físiques i la temporalitat de les visites. Inclou quatre elements: l'àrea de l'espai a ser gestionada (A), la superfície personal (Sp), el rang horari en el que es sol visitar l'espai (H) i el temps mitjà de visita (t).

CAPACITAT DE CÀRREGA REAL

La capacitat de càrrega real consisteix en l'aplicació de diversos factors moduladors a la capacitat de càrrega física. Segons l'estat de diverses variables de gestió i conservació (aparcament, protecció, erosió, accessibilitat, ecològic i social) es restringeix la quantitat de gent que pot accedir a l'espai. A continuació,

es defineix cadascuna d'aquestes variables i es mostra el resultat de la seva aplicació. Per consultar els paràmetres aplicats pel càlcul cal veure l'Annex 2.

Per l'explicació detallada del procediment numèric per l'estima de la capacitat de càrrega cal consultar el Model sistematitzat d'anàlisi i gestió d'ús públic. Gestió de la sobre freqüentació en gorgs de les comarques gironines (Casadevall i altres autors, 2021) recuperable a la pàgina web de la Diputació de Girona (<https://www.ddgi.cat/web/document/10796>, pàgines 83-93).

Taula 16 Resultats dels valors de la CCF i CCR.

RESULTATS SALT DEL GRILL	
CAPACITAT CÀRREGA FÍSICA	CAPACITAT CÀRREGA REAL
18	9
RESULTATS TRAM DEL FRESER	
CAPACITAT CÀRREGA FÍSICA	CAPACITAT CÀRREGA REAL
46	24

PLANIFICACIÓ DE LES ACCIONS

PLANIFICACIÓ DE LES ACCIONS PER A LA MINIMITZACIÓ DE PRESSIONS

DISSENY DE LES ACTUACIONS SEGONS PRESSIÓ

Taula 17 Disseny de les actuacions segons pressió i àmbit de gestió.

Categoria	Tipus de pressió	Àmbit de gestió	Disseny de les actuacions
Pressions ambientals	Erosió del sòl i camins	Mesures de protecció del medi natural	Delimitació i millora dels camins amb passeres, senyalització clara i restauració dels senders erosionats o no autoritzats.
	Contaminació de l'aigua i el sòl	Accions de comunicació i sensibilització	Cartelleria sobre l'ús responsable de cremes solars i productes químics; presència d'informadors ambientals en períodes d'afluència elevada.
	Pèrdua de biodiversitat	Regulació dels usos	Restringir l'accés a gorgs i àrees fràgils per dur-hi a terme pràctiques com el

			barranquisme o altres usos intensius..
	Pèrdua de qualitat de l'hàbitat	Regulació dels usos	Aplicació d'una zonificació d'usos, aforaments i delimitació espacial clara als espais més fràgils, com el Salt del Grill o gorgs del Freser.
Pressions de gestió	Aparcaments saturats	Ordenació de l'espai	Instal·lació d'una barrera mòbil per a regular autocaravanes al Pàrquing de Daió i reforç de senyalització prèvia als accessos.
	Camins oberts	Ordenació de l'espai	Restauració de camins no autoritzats mitjançant tanques, replantació i comunicació clara per dissuadir-ne l'ús.
	Manca de complicitat comunitària	Propostes socials	Impuls de processos participatius vinculats a la gestió de l'ús públic (especialment barranquisme) amb empreses i entitats locals.
Comportament del visitant	Residus	Accions de comunicació i sensibilització	Mantenir el model sense papereres; reforçar la comunicació "porta't la brossa" i fer neteges puntuals amb brigades municipals.
	Animals domèstics deslligats	Accions de comunicació i sensibilització	Instal·lació de senyals específics recordant l'obligació de dur els animals lligats i explicant els efectes sobre la fauna.
	Activitats lúdiques, recreatives o esportives	Regulació d'usos	Regulació del barranquisme via ordenança ambiental i delimitació de les zones on l'activitat no és compatible amb la conservació.
Pressions de comunicació	Sobreexposició a la xarxa Manca d'informació oficial sobre l'espai	Accions de comunicació i sensibilització	Ja coberta amb la tasca conjunta del PNCTF i l'Ajuntament mitjançant suports físics i canals digitals.

MEMÒRIA EXECUTIVA

Taula 18 Memòria executiva

ÀMBIT DE GESTIÓ	ACTUACIÓ
MESURES DE PROTECCIÓ DEL MEDI NATURAL	A1. Delimitació i millora dels camins amb passeres i senyalització clara de la ruta principal (camí a Coma de Vaca).
REGULACIÓ D'USOS	B1. Prohibició del barranquisme a través del pla de especial de protecció del PNCTF.
	B2. A falta de l'aprovació del pla especial del PNCTF, es recomana modificar l'ordenança ambiental perquè les empreses de barranquisme demanin autorització a l'Ajuntament de Queralbs.
	B3. Aplicació d'una zonificació d'usos, aforaments i delimitació espacial clara als espais més fràgils, com el Salt del Grill o gorgs del Freser.
ORDENACIÓ DE L'ESPAI	C1. Instal·lació d'una barrera mòbil per a regular autocaravanes al Pàrquing de Daió i reforç de senyalització prèvia als accessos.
	C2. Tancament i restauració de camins secundaris.
PRESSIÓNS SOCIALS	D1. Impuls de processos participatius vinculats a la gestió de l'ús públic (especialment barranquisme) amb empreses i entitats locals.
ACCIONS DE COMUNICACIÓ I SENSIBILITZACIÓ	E1. Cartelleria sobre l'ús responsable de cremes solars i productes químics; presència d'informadors ambientals en períodes d'afluència elevada.
	E2. Mantenir el model sense papereres; reforçar la comunicació "porta't la brossa" i fer neteges puntuals amb brigades municipals.
	E3. Instal·lació de senyals específics recordant l'obligació de dur els animals lligats i explicant els efectes sobre la fauna.

MEMÒRIA ECONÒMICA

Taula 19 Memòria econòmica

CODI	CONCEPTE	PREU UNITARI	UNITATS		PRESSUPOST
MESURES DE PROTECCIÓ DEL MEDI NATURAL					
A1	Delimitació i millora dels camins amb passeres i senyalització clara.	35€	40	h	1.400€
TOTAL					1.400€
REGULACIÓ DELS USOS					
B1	Prohibició del barranquisme via pla especial PNCTF	-	-	-	-
B2	Autorització a l'Ajuntament de Queralbs per part de les empreses de barranquisme	-	-		-
B3	Estudi de zonificació d'usos i definició d'aforaments	800	1	u	800€
TOTAL					800 €
ORDENRACIÓ DE L'ESPAI DE L'ESPAI					
C1	Instal·lació barrera mòbil	900 €	1	u	900 €
C2	Tancament i restauració de camins secundaris.	35 €	30	h	1.050 €
TOTAL					1.950 €
PROPOSTES SOCIALS					
D1	Procés participatiu amb empreses i entitats locals	30 €	20	h	600 €
TOTAL					600 €
ACCIONS DE COMUNICACIÓ I SENSIBILITZACIÓ					
E1	Campanya i informadors ambientals	30 €	30	h	900 €
E2	Sensibilització sobre residus a l'espai natural	30€	25	h	750€
E3	Sensibilització específica sobre animals domèstics	30 €	15	h	450 €
TOTAL					2.100 €
PRESSUPOST TOTAL					6.850 €

CRONOGRAMA

Taula Cronograma

ACTUACIONS	ANY 1				ANY 2				ANY 3			
	GEN- MAR	ABR- JUL	AGO- OCT	OCT- DES	GEN- MAR	ABR- JUL	AGO- OCT	OCT- DES	GEN- MAR	ABR- JUL	AGO- OCT	OCT- DES
A1 Delimitació i millora dels camins amb passeres i senyalització clara												
B1 Prohibició del barranquisme via pla especial PNCTF												
B2 Autorització a l'Ajuntament de Queralbs per part de les empreses de barranquisme												
B3. Estudi de zonificació d'usos i definició d'aforaments												
C1 Instal·lació barrera mòbil												
C2 Tancament i restauració de camins secundaris.												
D1 Procés participatiu amb empreses i entitats locals												
E1 Campanya i informadors ambientals												
E2 Sensibilització sobre residus a l'espai natural												
E3 Sensibilització específica sobre animals domèstics												

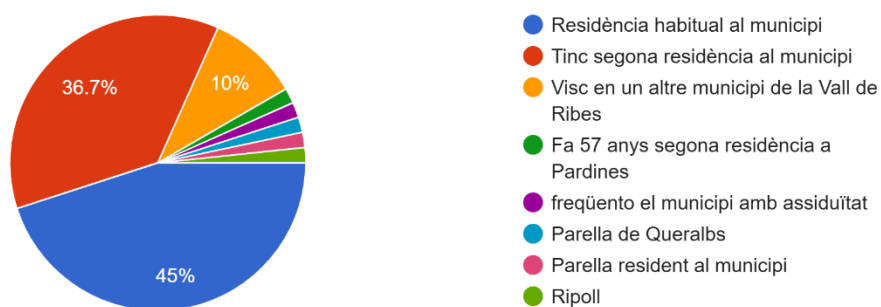
ANNEXOS

ANNEX 1: PROCÉS PARTICIPATIU A PER LA REGULACIÓ DE QUERALBS

RESULTATS ENQUESTA: 60 respostes

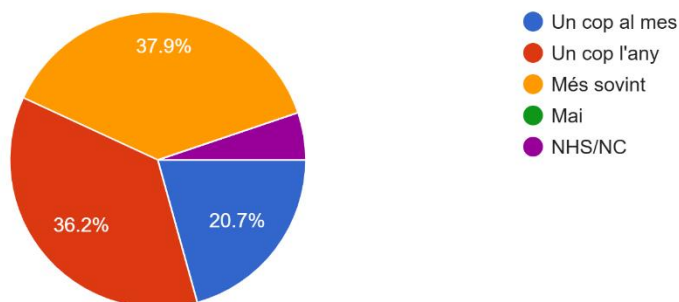
Indica la teva relació amb Queralbs

60 responses

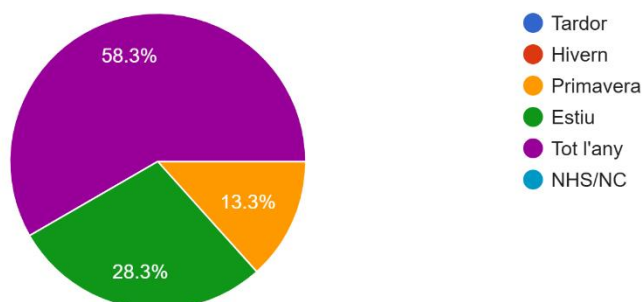
Amb quina freqüència aneu al Salt del Grill i els gorgs del Freser?

58 responses

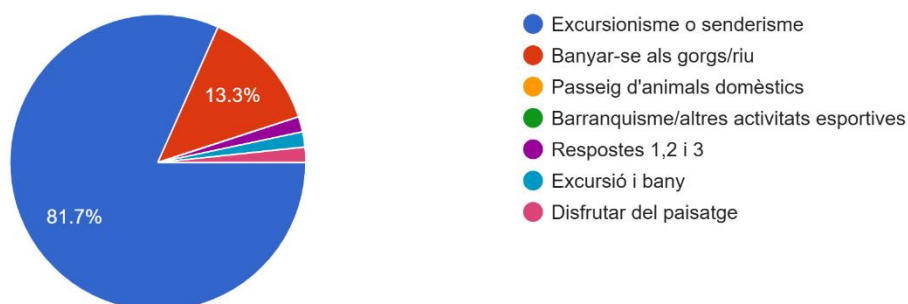
Si hi aneu, en quina època de l'any hi soleu anar? (escoïu l'època en què hi aneu majoritàriament)

60 responses

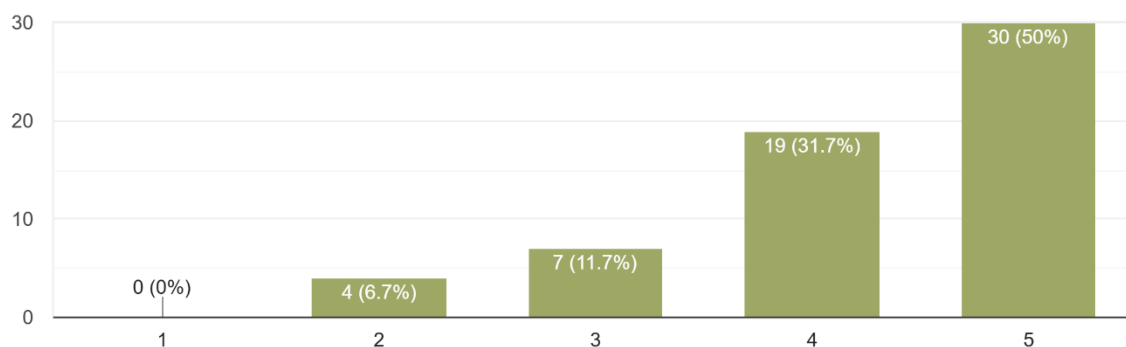
Si hi aneu, quina activitat hi soleu fer? (escoïu la que feu majoritàriament)

60 responses

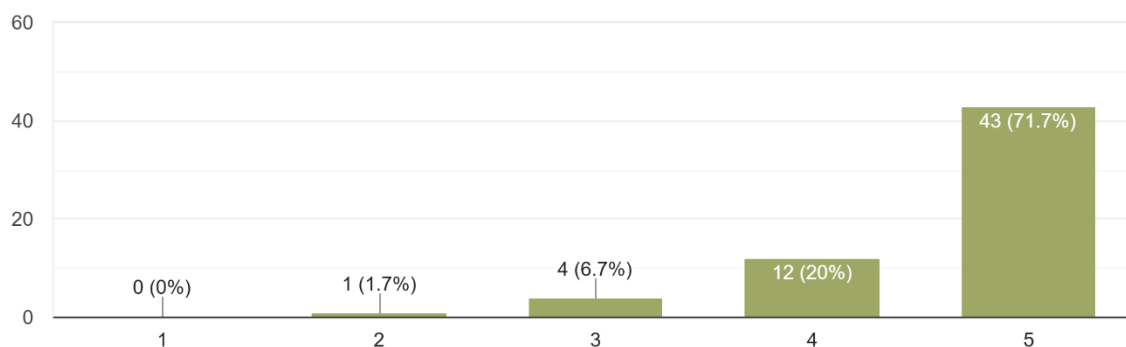
Quina importància té per tu el Salt del Grill?

60 responses

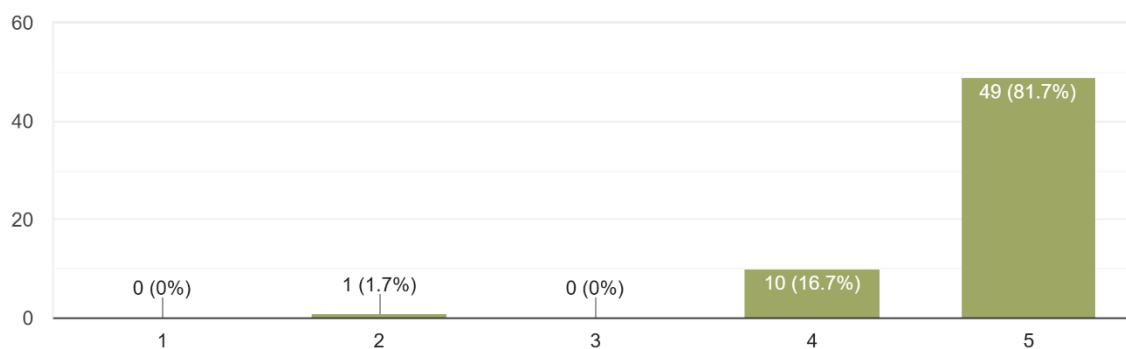
Quina importància tenen per tu els gorgs del Freser?

60 responses

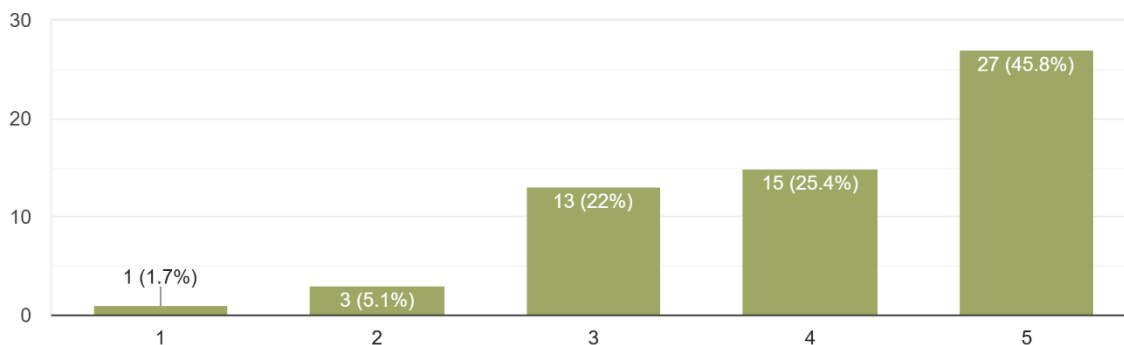
Quin grau de freqüentació creieu que tenen aquests espais durant els mesos d'estiu?

60 responses

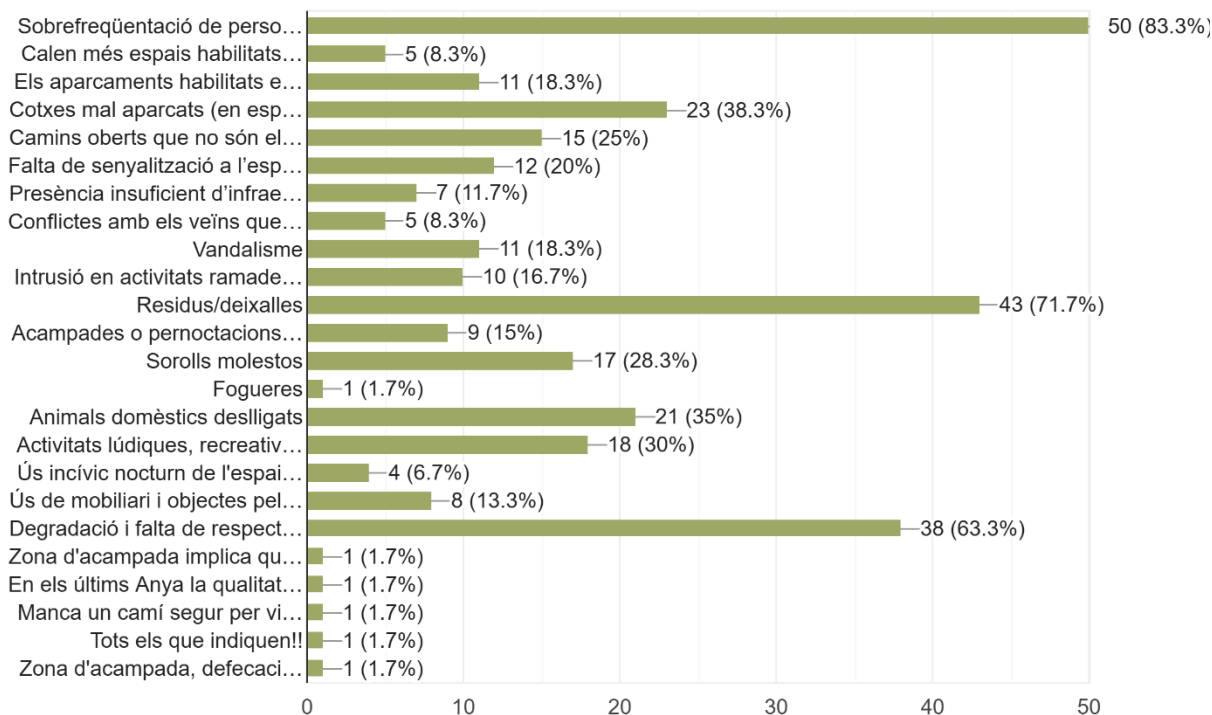
Si creus que estan massa sobrefreqüentats, ets sentís incòmode o molest/a perquè hi ha massa gent en aquest espai?

59 responses

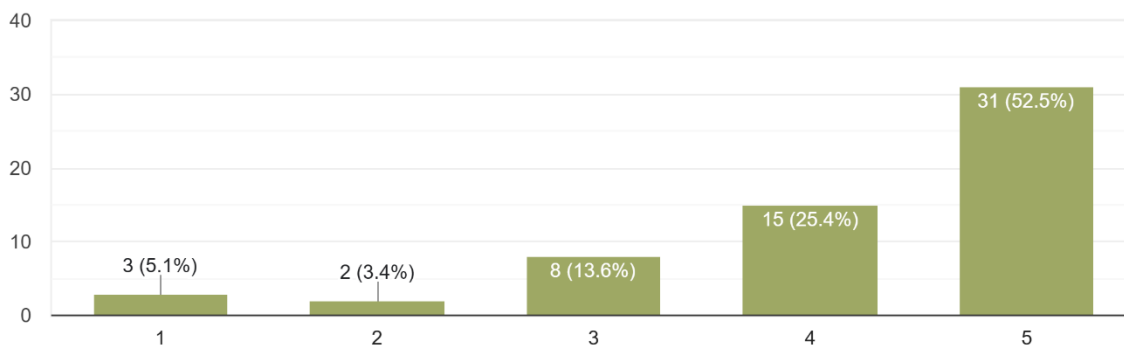
Quines de les problemàtiques que tenen lloc en aquests espais naturals destacaríeu com a prioritàries? (marqueu-ne un màxim de 7)

60 responses

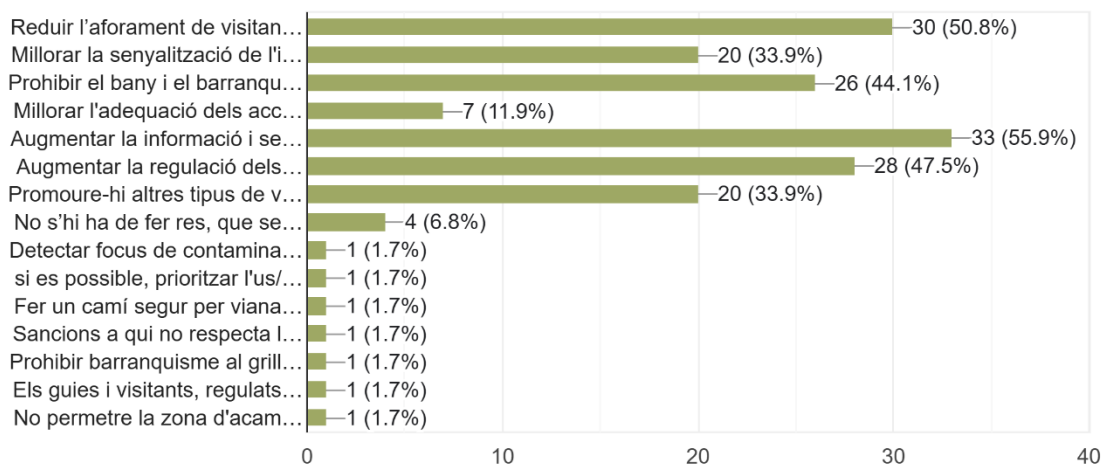
Creieu que s'hauria d'augmentar la regulació o l'ordenació per minimitzar aquestes problemàtiques?

59 responses

Quines accions creieu que s'haurien de prioritzar per evitar la sobrefreqüentació i els seus impactes en aquest espai? (marqueu-ne un màxim de 4)

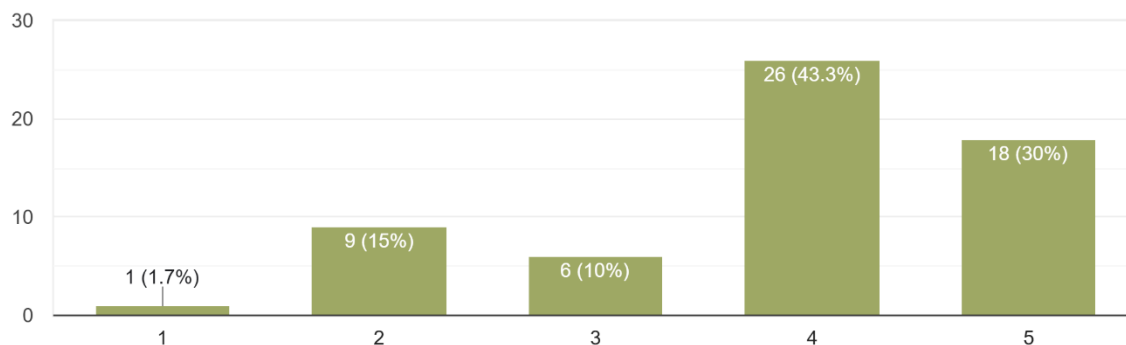
59 responses

VALORACIÓ DE LES MESURES IMPLEMENTADES

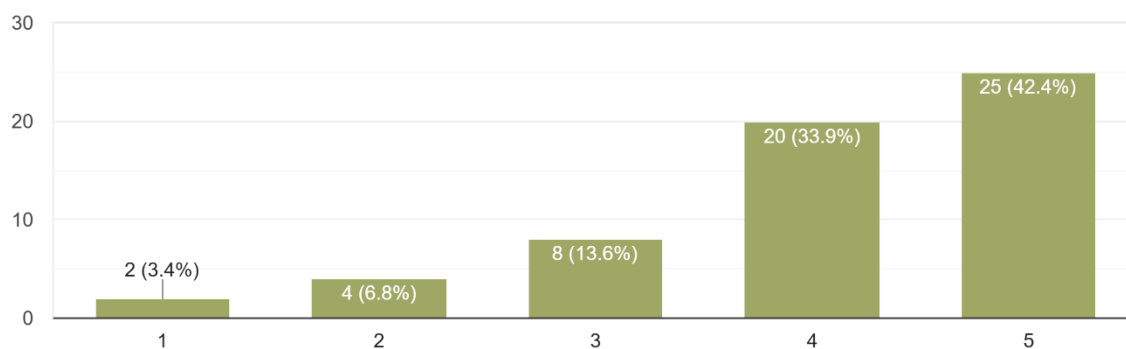
Habilitació i limitació de de les places de pàrquing a l'aparcament habilitat de Daió

60 responses

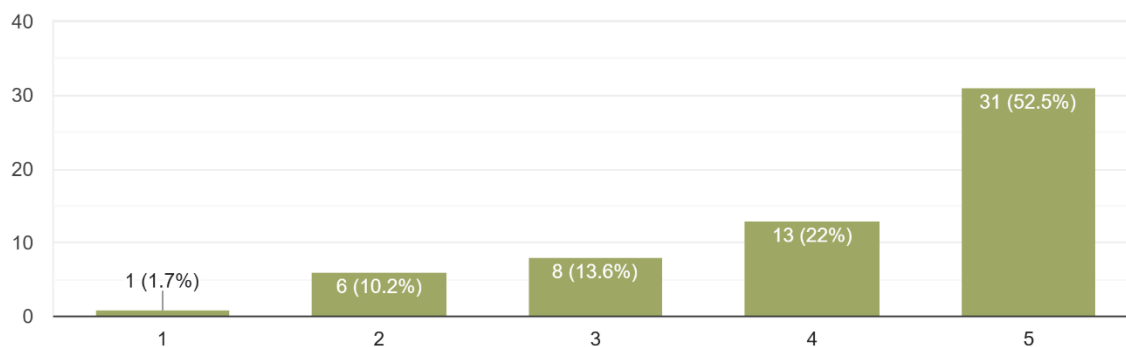
Aparcament de pagament a Daió (sistema de cobrament a la caseta d'informació)

59 responses

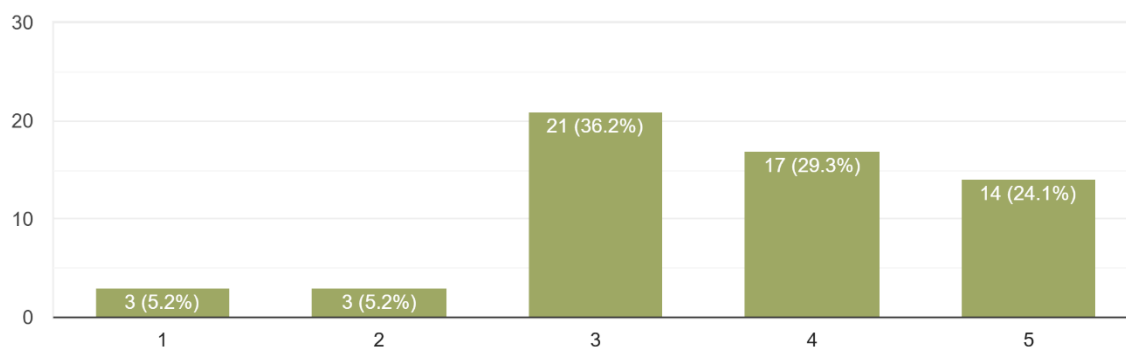
Prohibició d'aparcament als vorals del camí de Daió i a la central hidroelèctrica

59 responses

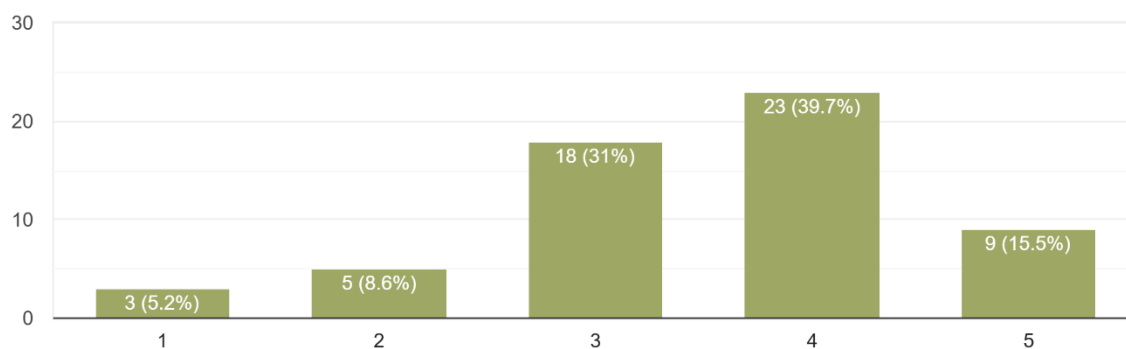
Senyalització de la ruta a l'entorn del riu Freser

58 responses

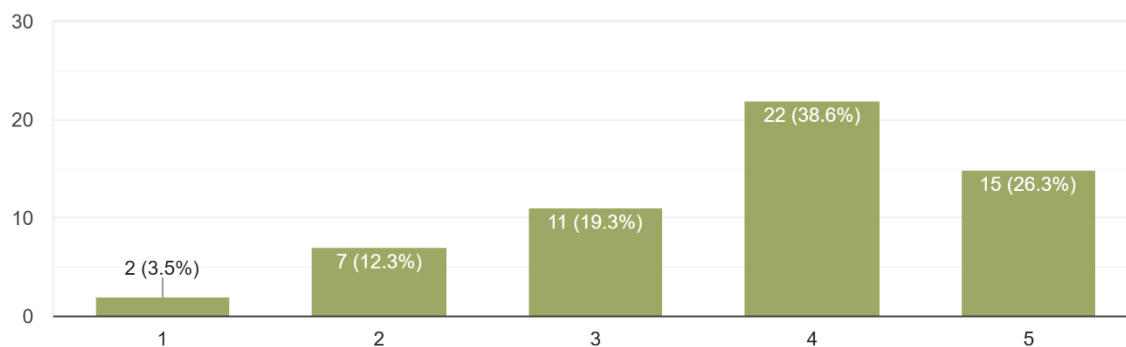
Cartelleria de normativa i sensibilització sobre els valors naturals a l'espai

58 responses

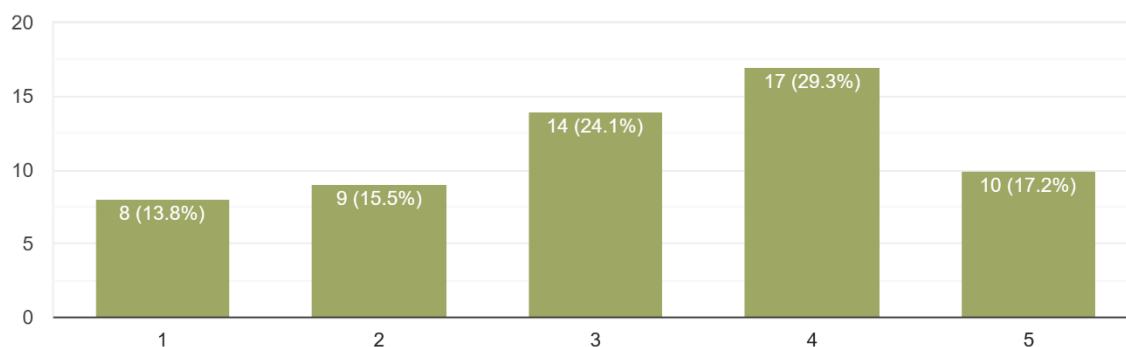
Servei d'informació ambiental (educadors i informadors ambientals)

57 responses

Servei de vigilància i protecció civil (Agents Rurals, Mossos d'Esquadra i guàrdes rurals)

58 responses

MODEL DE GOVERNANÇA

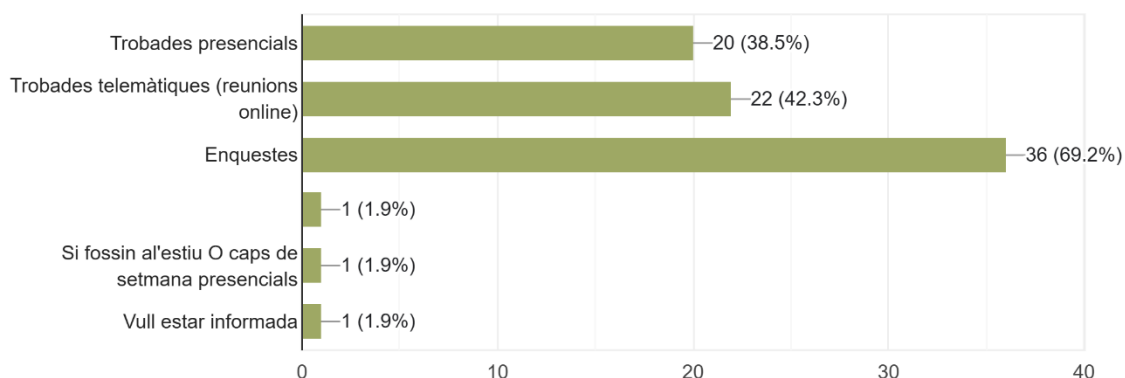
T'agradaria seguir participant per la protecció dels espais naturals del poble?

58 responses

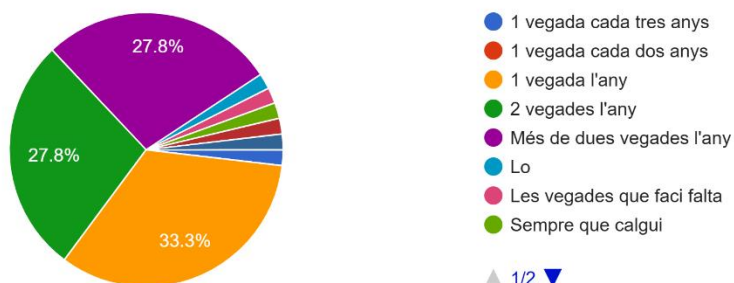
Quin espai prefereixes per la participació (pots triar-ne més d'un)

52 responses

Amb quina freqüència t'agradaria participar?

54 responses

FOTOGRAFIES DE LES DIFERENTS FASES

DIAGNOSI AMBIENTAL 15/05/2025 – Salt del Grill

FASE DE RETORN ALS VEÏNS I VEÏNES 11/07/2025 QUERALBS

ANNEX 2: CÀLCUL DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA

SALT DEL GRILL

Capacitat a estimar	Factor a calcular – Resultat	Element (abreviatura)	Valor de camp aplicat
Capacitat de càrrega física (CCF)	-	Àrea (A)	40
		Superfície personal (Sp)	2,19
		Temps mitjà de visita (t)	8
		Horari de visita (H)	8
Capacitat de càrrega real (CCR)	Aparcament (Fap)	Capacitat màxima (Ca)	44
		Núm. mitjà de vehicles aparcats (Na)	44
		Núm. mitjà de vehicles aparcats fora de punt (Nf)	44
	Protecció (FPr)	Figura de protecció (Fp)	1
		Espècies d'interès comunitari dels últims dos anys (Ei)	8
		Espècies d'interès comunitari dels últims deu anys (Ei)	45
		Aus d'interès comunitari dels últims dos anys (An)	41
		Aus d'interès comunitari dels últims deu anys (An)	48
		Riquesa total d'espècies dels últims dos anys (Ra)	266
		Riquesa total d'espècies dels últims deu anys (Ra)	1858
		Espècies amenaçades: grau i escala d'amenaça (Ea)	0,0044
	Erosió (FEr)	Plànol de pendents (Pe)	0,4
		Erosió laminar (El)	0,57
	Accessibilitat (FAc)	Plànol de pendents (Pe)	0,4
		Nombre d'accessos estimat (Ne)	44,44
	Ecològic (FEc)	Índex d'Hàbitat Fluvial (Id)	77
		Estat ecològic zones humides (Ec)	79
		Macroinvertebrats (Ma)	74
		Qualitat del bosc de ribera (Qb)	100
	Social (FSO)	Percepció de la freqüentació (Pf)	0
		Necessitat de gestió (Ng)	2,500
		Nombre de pressions identificades (Np)	1
		Coincidència pressions (Ps)	0
		Assoliment de la mida mostral mínima (Mm)	0

Freser – Tram central hidroelèctrica de Daió

Capacitat a estimar	Factor a calcular – Resultat	Element (abreviatura)	Valor de camp aplicat
Capacitat de càrrega física (CCF)	-	Àrea (A)	897
		Superfície personal (Sp)	19,49
		Temps mitjà de visita (t)	8
		Horari de visita (H)	8
Capacitat de càrrega real (CCR)	Aparcament (Fap)	Capacitat màxima (Ca)	44
		Núm. mitjà de vehicles aparcats (Na)	44
		Núm. mitjà de vehicles aparcats fora de punt (Nf)	44
	Protecció (FPr)	Figura de protecció (Fp)	1
		Espècies d'interès comunitari dels últims dos anys (Ei)	8
		Espècies d'interès comunitari dels últims deu anys (Ei)	45
		Aus d'interès comunitari dels últims dos anys (An)	41
		Aus d'interès comunitari dels últims deu anys (An)	48
		Riquesa total d'espècies dels últims dos anys (Ra)	266
		Riquesa total d'espècies dels últims deu anys (Ra)	1858
		Espècies amenaçades: grau i escala d'amenaça (Ea)	0,0044
	Erosió (FEr)	Plànol de pendents (Pe)	0,4
		Erosió laminar (El)	44,44
	Accessibilitat (FAc)	Plànol de pendents (Pe)	0,4
		Nombre d'accessos estimat (Ne)	44,44
	Ecològic (FEc)	Índex d'Hàbitat Fluvial (Id)	77
		Estat ecològic zones humides (Ec)	79
		Macroinvertebrats (Ma)	74
		Qualitat del bosc de ribera (Qb)	100
	Social (FSO)	Percepció de la freqüentació (Pf)	0
		Necessitat de gestió (Ng)	2,5
		Nombre de pressions identificades (Np)	1
		Coincidència pressions (Ps)	0
		Assoliment de la mida mostral mínima (Mm)	0

TAULES DE RANGS

Figura de protecció*	Sense òrgan gestor específic	Amb òrgan gestor
Parc nacional	1	1
Parc natural	0,9166667	1
Paratge natural d'interès nacional	0,8333333	0,933333333
Reserva natural integral	0,75	0,85
Reserva natural parcial	0,6666667	0,766666667
Zona perifèrica de protecció	0,5833333	0,683333333
Xarxa Natura 2000	0,5	0,6
PEIN	0,4166667	0,516666667
Zona d'especial conservació	0,5	0,6
Zona d'especial protecció per a les aus	0,5	0,6
Lloc d'importància comunitària	0,5	0,6
Refugi de fauna salvatge	0,4166667	0,516666667
EIN Diputació	0,4166667	0,516666667
Zona d'influència d'altres figures	0,3333333	0,433333333

Pendent	Valor
De 0 a 8,75	1
De 8,75 a 17,63	0,8
De 17,63 a 26,79	0,6
De 26,79 a 36,40	0,4
Més de 36,40	0

Categoria	Erosió laminar	Valor
1, 8 i 9	De 0 a 5	1
2	De 5 a 10	0,857
3	De 10 a 25	0,714
4	De 25 a 50	0,571
5	De 50 a 100	0,429
6	De 100 a 200	0,286
7	Més de 200	0,1429

Nombre d'accessos	Valor
Inaccessible	0
Un camí d'accés molt poc apreciable	11,111111
Un itinerari poc/no senyalitzat i cap/pocs corriols apreciables	22,222222
Un itinerari poc/no senyalitzat i corriols apreciables	33,333333
Un itinerari ben senyalitzat i cap/pocs corriols apreciables	44,444444
Un itinerari ben senyalitzat i corriols apreciables	55,555556
Dos o mes itineraris ben senyalitzats i cap corriol apreciable	66,666667
Dos o mes itineraris ben senyalitzats i pocs corriols apreciables	77,777778
Dos o mes itineraris poc/no senyalitzats i corriols apreciables	88,888889
Accés total al punt, corriols i itineraris (ben o mal senyalitzats) arreu	100
*ben senyalitzat= presència d'informació de l'espai i ruta	

Pressions identificades	Valor
De 0 a 1	1

De 2 a 5	2
De 5 a 10	3
De 10 a 20	4
Més de 20	5

Àrea (m2)	Sp per gorgs
150	3,2
300	4,0
600	5,00
1200	6,25
2400	7,81
4800	9,77
9600	24,41
19200	48,83
38400	97,66
76800	390,63
153600	781,25
307200	1562,50
614400	3125,00
1228800	6250,00
2457600	12500,00
4915200	25000,00

ANNEX 3: PROPOSTA D'ORDENANÇA MODEL PER LA REGULACIÓ DELS USOS I ACCESSOS AL MEDI NATURAL DE QUERALBS

S'adjunta la proposta d'ordenança model de protecció del medi natural dissenyada pel Consorci del Ter.

Proposta d'ordenança de protecció del medi natural

Tots aquells ajuntaments que vulguin regular els usos i accessos al seu medi natural han de tenir en compte les consideracions següents:

1. **Competències:** De conformitat amb la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, els municipis tenen com a competència pròpia el control del medi ambient urbà, però la competència del medi natural és autonòmica. D'acord amb el que disposa l'article 27 de la Llei, mitjançant acord del Ple, el municipi pot sol·licitar a la Generalitat de Catalunya la delegació de la competència de protecció del medi natural que afecti el seu terme municipal, per un període mínim de 5 anys. Aquesta delegació s'articula a través d'una disposició o acord de delegació.
2. **Consulta pública prèvia:** De conformitat amb l'article 133.1 de la Llei 39/2015, de 2 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, prèviament a l'elaboració del projecte o avantprojecte d'un reglament o d'una ordenança, s'ha de tramitar una consulta pública, a través del portal web de la Diputació de Girona, en la qual es demanarà l'opinió dels subjectes i de les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma amb l'objectiu de donar audiència als ciutadans afectats i demanar totes les aportacions addicionals que puguin fer altres persones o entitats. Si s'escau la redacció i aprovació d'una ordenança, aquesta consulta pública prèvia es pot considerar com una fase final complementària del [procés participatiu](#).

En la pàgina següent es troba la proposta d'ordenança. Els apartats que apareixen **en negreta** es troben destacats per tal que cada municipi els personalitzi amb la seva informació específica.

[nom de la corporació (ajuntament)]

Edicte d'aprovació definitiva de l'Ordenança reguladora de l'espai natural de **[nom de l'espai natural]**

El ple de **[nom de la corporació]** de data **[dd de mes de aaaa]** va aprovar inicialment l'Ordenança reguladora de l'espai natural de **[nom de l'espai natural]**.

Aquest acord ha estat exposat al públic mitjançant un anunci a **[mitjans a través dels quals s'ha fet pública l'ordenança]**¹ durant el termini de 30 dies. Atès que durant aquest termini no s'han presentat al·legacions ni reclamacions al respecte, l'Ordenança ha esdevingut definitivament aprovada d'acord amb el que estableix l'article 178 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, i l'article 49 c de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, per tal que una vegada publicada entri en vigor.

S'adjunta com a annex el text íntegre de l'Ordenança.

[nom del municipi], [data (dd de mes de aaaa)]

[nom de l'alcalde/essa]

[alcalde/essa (o càrrec de la persona responsable)]

¹ Per exemple: «al tauler d'edictes de l'Ajuntament / a [mitjà premsa] [data de publicació] / al BOP núm. [número], de [data de publicació]».

Índex

[Inseriu la taula de contingut.]

PREÀMBUL

[Expliqueu el perquè d'aquesta ordenança: quina ha estat la necessitat o el conflicte, el context en el qual ha sorgit i de qui ha estat la iniciativa, per exemple.]

1. Article 1. Justificació i objectius

- 1.1. Aquesta ordenança té com a principal objectiu la regulació detallada de l'ús públic, és a dir, de l'ordenació de la freqüentació i dels usos i activitats vinculats a l'ús social dins l'àmbit de **[nom de l'espai natural]**, amb ple respecte a les propietats i drets de caràcter civil i privat que existeixen dins l'àmbit que és objecte de regulació.
- 1.2. L'objectiu genèric d'aquesta Ordenança és l'establiment de les garanties necessàries per assegurar la conservació del patrimoni natural i cultural, així com l'exercici de les activitats econòmiques admeses i dels drets derivats de la propietat, i fer possible, alhora, les activitats de lleure que siguin compatibles en l'àmbit i garantir la convivència ciutadana. Aquest objectiu es justifica també en la idea de civisme, convivència i respecte al patrimoni local.

2. Article 2. Àmbit d'aplicació

- 2.1. L'àmbit d'aplicació d'aquesta Ordenança es correspon a l'àmbit de **[nom de l'espai natural]** en el traçat que discorre pel terme municipal de **[nom del municipi]**, detallat gràficament a l'annex 1², que inclou:

[espai regulat per l'ordenança] *(Per exemple: 100 m a banda i banda dels marges fluvials, tota la làmina d'aigua, 100 metres a partir del punt màxim de coronació de la làmina d'aigua, hectàrees totals regulades, o altres maneres d'expressar l'espai regulat. Descriviu si l'espai té figura de protecció legal amb el seu codi de referència pertinent i les coordenades de l'espai)]*

- 2.2. Aquesta Ordenança preval sobre les normes del mateix rang que coincideixin per raó de la matèria o el territori en tot el que puguin oposar-s'hi. Tot això

² Caldrà incloure a l'annex la cartografia de l'àrea exacta que entra dins la regulació d'aquesta Ordenança.

sens perjudici de l'aplicació que escaigui de totes les normes de rang superior amb incidència en els objectius i les disposicions d'aquesta normativa.

- 2.3. D'acord amb el marc legal vigent, les administracions competents poden establir regulacions específiques necessàries per a les zones de **[nom de l'espai natural]** en funció dels seus valors i de la intensitat de l'ús públic que s'hi desenvolupi. En aquest cas, les possibles regulacions addicionals s'han de fer arribar als usuaris mitjançant la senyalització i la difusió adients.

TÍTOL II: Protecció del patrimoni natural de [nom de l'espai natural]

3. Article 3. Normes generals

- 3.1. Els visitants de **[nom de l'espai natural]** tenen el dret a gaudir dels valors naturals que ofereix aquest espai, igual que l'entorn humanitzat i la resta d'activitats que hi tenen lloc, i l'obligació correlativa de respectar-los.
- 3.2. Per tal de fer compatible l'ús públic amb la preservació dels valors naturals i culturals, els visitants tenen el dret i el deure de fer un ús adequat de l'entorn i dels usos recreatius que els ofereix l'espai. Per això, han de respectar el contingut de l'Ordenança i atendre les indicacions, senyals i rètols instal·lats a aquest efecte, així com les advertències que puguin rebre de part del personal autoritzat i d'altres cossos que tinguin al seu càrrec la gestió o la vigilància d'aquest espai.

4. Article 4. Protecció del sòl

No es permet, sense l'autorització escaient, l'alteració (translocació, sostracció o degradació) del sòl, roques, fòssils o minerals, sigui quin sigui el mitjà utilitzat (manual o mecànic). Tampoc es permet, sense l'autorització escaient, la recollida de sòl fèrtil ni de virosta, ni d'elements minerals ni de terres en general.

- Article 37.1 de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals de Catalunya.
- Article 74.2 e de la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya.

5. Article 5. Protecció de l'aigua

5.1. Qualitat de les aigües

Resta prohibit l'abocament de tota mena de substàncies, deixalles i objectes que puguin alterar la qualitat de les aigües superficials o subterrànies. També es prohibeix realitzar activitats que incideixin negativament en la qualitat d'aquestes aigües, com rentar automòbils, buidar dipòsits de caravanes o altres activitats que produeixin efectes similars a les fonts, basses, embassaments i cursos d'aigua, o en la seva proximitat.

- Articles 116 i 117 del Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües, i articles 315, 316 i 317 del Reial decret 849/1986, d'11 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament del domini públic hidràulic.

5.2. Utilització de les aigües

L'activitat de bany s'ha de fer sota la responsabilitat exclusiva de l'usuari, que ha d'atendre les indicacions i els senyals que puguin imposar-ne la prohibició per motius d'higiene o seguretat. Per motius de protecció del medi natural o per la realització d'activitats aquàtiques prèviament autoritzades, també es pot restringir el bany en determinades zones, degudament senyalitzades amb aquesta finalitat.

- Article 6 apartats 2 i 3 del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.

No estan permeses les captacions d'aigua dels espais fluvials per a cap tipus de pràctica que no tinguin l'autorització expressa de l'Agència Catalana de l'Aigua.

6. Article 6. Protecció de la vegetació silvestre

Els visitants s'han de comportar de manera respectuosa amb la vegetació silvestre per evitar danyar-la. En particular, s'han d'abstenir d'endinsar-se en aquells indrets on la vegetació contingui espècies fràgils o vulnerables.

Així mateix, resta prohibida la recol·lecció massiva d'espècies vegetals, fongs i fruits, fora dels supòsits autoritzats per la normativa forestal i que estiguin previstos dins dels instruments d'ordenació forestal de cada finca.

7. Article 7. Protecció de la fauna

Els usuaris de **[nom de l'espai natural]** han de comportar-se de manera respectuosa amb la fauna salvatge i abstenir-se de realitzar activitats susceptibles de destorbar-la o maltractar-la i de donar-li aliments sense autorització. Està prohibida l'extracció de qualsevol espècie animal, postes, ous, larves o altres formes de vida sense l'autorització expressa de l'autoritat competent, amb una atenció especial a les espècies protegides i invasores. També resta prohibit malmetre els caus, els nius o altres elements necessaris per a la subsistència dels animals, així com desenvolupar activitats que puguin ser molestes per a la fauna.

7.1. Mesures addicionals de protecció

Les administracions competents poden establir mesures addicionals de protecció d'espècies animals i dels seus hàbitats per tal de preservar-ne i afavorir-ne les poblacions, d'acord amb el marc legal vigent i la informació adequada als visitants.

7.2. Alliberament de fauna

Ateses les repercussions negatives derivades de l'alliberament incontrolat d'animals domèstics o salvatges al medi natural, queda prohibida la introducció, sense autorització ni control científic, d'espècies animals tant exòtiques com autòctones.

- Decret 506/1971, de 25 de març, pel qual s'aprova el Reglament per a l'execució de la Llei de caça.
- Article 37.1 e de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals de Catalunya.
- Article 13 de l'Ordre, de 7 de juny de 1995, de regulació de les explotacions ramaderes que allotgin espècies cinegètiques.

7.3. Abandonament d'animals

Està prohibit l'abandonament d'animals domèstics dins l'àmbit de **[nom de l'espai natural]**.

- Article 5 c de la Llei 22/2003, de 4 de juliol, de protecció dels animals.

TÍTOL III: Protecció del patrimoni arquitectònic, històric i cultural

8. Article 8. Protecció del patrimoni arquitectònic, històric i cultural

Resta prohibida a la totalitat de l'àmbit de **[nom de l'espai natural]** qualsevol actuació, ús o activitat que pugui suposar, de forma directa o indirecta, el deteriorament o la destrucció de qualsevol component del patrimoni arquitectònic, històric i cultural, i molt especialment d'aquells que gaudeixen d'una protecció específica, d'acord amb el marc legislatiu vigent en matèria d'urbanisme i de patrimoni cultural català. També està prohibida la realització de pintades i l'enganxament de cartells o de propaganda sobre els elements de patrimoni esmentats.

- Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol.
- Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

TÍTOL IV: Usos i accessos de [nom de l'espai natural]

Capítol primer: L'accés en general

9. Article 9. Normes generals

- 9.1. Totes les persones que accedeixin a **[nom de l'espai natural]** han d'adoptar una actitud respectuosa amb l'entorn. Especialment han d'abstenir-se de llençar deixalles, de produir sorolls que puguin pertorbar la fauna, de molestar els altres usuaris i de provocar danys o perjudicis a les activitats agrícoles, ramaderes i forestals, així com a les pròpies de la gestió de l'espai natural. També han de complir la normativa vigent en cada moment relativa a la prevenció d'incendis forestals.
- 9.2. Els usuaris són responsables dels danys que puguin provocar a tercers, als béns o a les propietats, ja sigui per desconeixement, negligència o mal ús de l'espai. En conseqüència, les autoritats competents, o si s'escau l'ajuntament corresponent, poden instar i/o incoar els procediments legalment previstos per sancionar les infraccions comeses i per reclamar els danys i perjudicis que corresponguin.

10. Article 10. Vianants o visitants amb mitjans de transport no motoritzats

- 10.1. Es permet l'accés i la circulació de vianants i de visitants amb un mitjà de transport no motoritzat per tots els camins que configuren la xarxa viària bàsica, d'acord amb la seva normativa urbanística i aquesta Ordenança.
- 10.2. La circulació a peu o amb un mitjà de transport no motoritzat per l'entorn dels espais s'ha de fer només pel camí senyalitzat o els senders existents, evitant d'obrir-ne de nous. En aquest sentit, es recomana als vianants utilitzar la xarxa de senders. Està prohibida la circulació dels vianants fora dels itineraris senyalitzats o de zones públiques, i han de respondre dels danys propis i dels provocats a tercers. No està permès l'accés a propietats privades, camps sembrats ni pastures.

11. Article 11. Circulació d'animals domèstics

Els gossos han d'anar lligats en tot l'espai, a excepció dels gossos dels pastors, tofonaires i caçadors, sempre que estiguin realitzant la seva activitat. Han de portar el preceptiu collar amb la placa numerada de matrícula i anar identificats mitjançant el sistema exigít per la normativa aplicable. Queda expressament prohibit portar gossos sense lligar d'acord amb la senyalització existent i cal recollir-ne les deposicions.

- Llei 10/1999, de 30 de juliol, sobre la tinença de gossos considerats potencialment perillosos.

- Reial decret 287/2002, de 22 de març, pel qual es desenvolupa la Llei 50/1999, de 23 de desembre, sobre el règim jurídic de la tinença d'animals potencialment perillosos.

12. Article 12. Circulació motoritzada

- 12.1. La circulació de vehicles motoritzats dins de l'àmbit de **[nom de l'espai natural]** queda limitada al trànsit per les carreteres de la xarxa rodada principal i pels camins de la xarxa rodada secundària aptes per a l'ús públic d'acord amb la senyalització existent sobre el terreny. No es pot circular a una velocitat superior als **[velocitat] km/h**, com tampoc s'admet la circulació d'autobusos i autocars sense el permís corresponent.

- 12.2. No es pot travessar el riu amb un vehicle, excep
- 12.3. te per a l'exercici de treballs forestals, agrícoles o ramaders, o bé per accedir a una masia en cas que sigui necessari.
- 12.4. Amb caràcter general, es prohibeix l'accés motoritzat a tots els camins senyalitzats amb la indicació de trànsit restringit o amb barreres físiques autoritzades per l'ajuntament corresponent. En tot cas, no es pot circular amb vehicles de motor per camins de menys de quatre metres d'amplada.
- Article 37.1 de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals de Catalunya.
 - Articles 6, 7 i 8 de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
 - Article 2 del Decret 166/1998, de 8 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'accés motoritzat al medi natural.
- 12.5. La circulació de vehicles motoritzats per camins de la xarxa rodada secundària es pot restringir, de forma degudament senyalitzada,³ de manera que únicament tinguin dret de pas els veïns i els propietaris de les finques a les quals el camí dona accés, així com els vehicles de servei, els de vigilància i els de prevenció i extinció d'incendis forestals. També s'admet la circulació d'aquells vehicles motoritzats que excepcionalment disposin d'autoritzacions de circulació de caràcter temporal.
- Article 9 de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- 12.6. Queda especialment prohibida la circulació de vehicles motoritzats camp a través o fora de camins o pistes especialment habilitats: tallafocs, franges de manteniment de línies elèctriques sense vegetació, vies forestals d'extracció de fusta, lleres de rius i torrents.

³ Cal senyalitzar els camins que tenen l'accés restringit als veïns o vehicles amb autorització, si s'escau, per tal que l'accés indegut sigui susceptible de sancions.

- Article 7 de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
 - Article 2 del Decret 166/1998, 8 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'accés motoritzat al medi natural.
- 12.7. La circulació motoritzada per camins sense pavimentar s'ha de realitzar sense superar en cap cas els **[velocitat] km/h** i respectant els altres usuaris, especialment els vianants, que gaudeixen de preferència.
- Article 13 de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
 - Article 10 del Decret 166/1998, de 8 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'accés motoritzat al medi natural.

13. Article 13. Aparcament

- 13.1. L'aparcament de vehicles per accedir a l'espai natural només es pot realitzar en zones habilitades per a aquesta finalitat.
- 13.2. Els espais prohibits quant a l'aparcament es troben degudament senyalitzats i indicats.⁴
- 13.3. Queda expressament prohibit estacionar vehicles de forma que s'impedeixi l'accés a les finques privades o als camins de la xarxa viària, així com en camps de conreu, conreats o sense conrear, prats, pastures i espais delimitats per tancats elèctrics. Cal donar compliment al que estableix la Llei d'accés motoritzat al medi natural.
- 13.4. Queda específicament prohibit l'aparcament a carreteres i vores de camins.
- 13.5. Només poden accedir als aparcaments reservats per a persones amb mobilitat reduïda els vehicles que tinguin la targeta corresponent d'aparcament per a persones amb mobilitat reduïda.

⁴ Cal senyalitzar adequadament els espais habilitats per a l'aparcament, així com els espais on està prohibit, si s'escau, per tal que l'aparcament indegut sigui susceptible de sancions.

- Article 91.2 c del Reial decret 1428/2003, pel qual s'aprova el Reglament general de circulació.

Capítol segon: Les activitats dels usuaris del **[nom de l'espai natural]**

14. Article 14. Activitats recreatives

- 14.1. A **[nom de l'espai natural]** s'hi desenvolupen tradicionalment un gran ventall d'activitats de recreació de la ciutadania que hi cerca el contacte amb la natura. Aquestes activitats són de diversa índole i van des de la passejada i estada contemplativa fins a les activitats físicoesportives en el medi natural.
- 14.2. Es permet dur el menjar i beure estrictament necessari. Es prohibeixen explícitament els pícnic dins l'espai natural i fora de zones habilitades, així com l'ús de neveres portàtils, taules, cadires, fogonets o qualsevol element per cuinar. Els residus s'han de dipositar en els contenidors de rebuig i/o de recollida selectiva més propers situats en els llocs prèviament senyalitzats i habilitats per l'administració competent. Queda explícitament prohibit llençar deixalles de qualsevol tipus al medi natural.
- 14.3. Únicament poden desenvolupar-se les activitats recreatives que l'Agència Catalana de l'Aigua hagi autoritzat mitjançant el pla d'usos de caràcter municipal o supramunicipal previ a què fa referència la disposició addicional tercera d'aquesta Ordenança.
- 14.4. Per a la realització d'activitats recreatives, esportives, educatives o culturals dins l'espai natural, s'ha de demanar l'autorització explícita de **[nom de l'ajuntament]**. S'han de tenir sempre en compte la protecció del medi natural i els seus valors.

15. Article 15. Activitats físicoesportives i activitats col·lectives a l'aire lliure

15.1. S'admet la pràctica d'activitats físicoesportives només amb finalitats recreatives i de lleure. Queda expressament prohibida la realització d'aquest tipus d'activitats en les zones especialment vulnerables i degudament senyalitzades. Quan siguin pràctiques organitzades i col·lectives, tant si es tracta d'una activitat econòmica com d'activitats sense ànim de lucre, es requerirà en tot cas l'autorització de **[nom de l'ajuntament]**, sens perjudici d'altres autoritzacions necessàries.

- La regulació de les activitats físicoesportives en el medi natural es fa mitjançant el Decret 56/2003, de 4 de febrer, l'annex 1 del qual conté el catàleg d'activitats que es troben a l'abast.
- Ordre de 6 d'octubre de 2004, pel qual es modifica el catàleg d'activitats físicoesportives en el medi natural.

15.2. L'administració competent pot limitar o restringir en el temps o en l'espai la pràctica d'alguna o algunes d'aquestes activitats físicoesportives, quan resulti justificat per raons de seguretat o de preservació del medi natural o del patrimoni.

- Article 6.1 del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.

16. Article 16. Acampada

16.1. Està prohibida l'acampada⁵ a **[nom de l'espai natural]**, excepte a les zones degudament habilitades per a aquest ús.

⁵ L'acampada lliure només és permesa a les zones especialment autoritzades i senyalitzades, i és competència dels ajuntaments, ja que no hi ha cap normativa específica al respecte. Pel que fa als espais naturals protegits (ENP), no es pot acampar fora dels indrets expressament destinats a aquest efecte sense l'autorització prèvia per part de l'òrgan gestor (Decret 148/1992, de 9 de juny).

- 16.2. Amb caràcter general, la pernoctació⁶ està permesa en grups reduïts i tan sols en horari nocturn, del capvespre a l'alba, sense mobiliari.⁷

Capítol tercer: Comportament dels usuaris

17. Article 17. Normes generals

- 17.1. Tots els visitants de **[nom de l'espai natural]** comparteixen el dret de gaudir-ne i el deure de mantenir-lo en bon estat de conservació, evitant-ne la degradació, respectant les propietats i atenent a la senyalització i les indicacions que els pugui donar el personal acreditat.
- 17.2. L'aigua que brolla dins aquests espais no és potable, per la qual cosa l'Ajuntament no es fa responsable dels danys i perjudicis que la ingesta d'aigua pot suposar per als usuaris.
- 17.3. Cal respectar la convivència amb la resta d'usuaris d'aquests espais sense alterar l'ordre ni fer aldarulls.
- 17.4. No és permès fer ús d'elements recreatius per al bany ni de cap altre element que no tingui per finalitat gaudir de l'entorn de forma contemplativa i respectuosa.

18. Article 18. Neteja, residus i deixalles

- 18.1. Els visitants s'han d'emportar els papers, envasos, restes de menjar i altres deixalles que produeixin durant les visites al **[nom de l'espai natural]**. Per a la

⁶ Només són objecte de sancions l'acampada i la instal·lació de mobiliari durant la nit. De conformitat amb la Instrucció 08/V-74 del Ministeri de l'Interior i amb l'article 213-21 del Decret 75/2020, de 4 d'agost, de turisme de Catalunya, una caravana aturada o estacionada en zones habilitades de les vies públiques, urbanes o interurbanes, d'acord amb la normativa de trànsit i circulació de vehicles, que no superi o ampliï el seu perímetre mitjançant la transformació o el desplegament d'elements, se sostingui sobre les seves pròpies rodes sense utilitzar falques i no aboqui substàncies ni residus a la via.

⁷ La instal·lació de mobiliari ja seria considerada acampada i, per tant, s'estaria incorrent en una il·legalitat. Pel que fa a la pernoctació en espais naturals protegits (amb tenda o sense), únicament es pot realitzar en el transcurs d'excursions o travesses que ho facin necessari i tan sols en horari nocturn (1 hora abans de la posta de sol i 1 hora després de la sortida) i mai més d'una nit en el mateix paratge. No es pot pernoctar en parcs nacionals ni en les reserves naturals integrals.

brossa petita s'han de fer servir els contenidors específics i les papereres instal·lades amb aquesta finalitat, tenint cura de la selecció de la brossa d'acord amb les indicacions dels contenidors.

Queda estrictament prohibit llençar deixalles a terra o a l'aigua.

- Article 37.1 *h* de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals de Catalunya.

18.2. Està absolutament prohibit abocar residus i deixalles de qualsevol tipus.

- Article 137 *e* del Decret 3769/1972, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'incendis forestals.
- Article 37.1 *h* de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals de Catalunya.
- Article 80.1 *a* de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat.
- Decret 241/1994, de 26 de juliol, sobre condicionants urbanístics i de protecció contra incendis en els edificis, i Llei 6/1993, de 15 de juliol, reguladora dels residus.
- Article 34.2 *b* i *c*, per a infraccions molt greus, i article 34.3, per a infraccions greus, de la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus.

18.3. Queda prohibit rentar animals, vehicles i maquinària, canviar olis o efectuar operacions que comportin el vessament de residus líquids contaminants dins l'àmbit de **[nom de l'espai natural]**.

18.4. Queda prohibit, de manera específica, l'abandonament de vehicles, maquinària i estris de cap tipus dins l'àmbit. El cost del trasllat i la custòdia anirà a càrrec del seu propietari.

18.5. Està prohibit orinar i defecar dins d'aquests espais, excepte en l'espai designat a aquest efecte.

19. Article 19. Edificis, instal·lacions, mobiliari i altres béns públics

Queda prohibit malmetre o deteriorar les instal·lacions, edificis, mobiliari, senyalització i resta d'elements d'ús públic instal·lats en l'àmbit de **[nom de l'espai natural]**, així com realitzar-hi pintades o enganxar-hi cartells o propaganda de cap tipus.

- Decret 336/1988, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament del patrimoni dels ens locals.
- Llei 33/2003, de 3 de novembre, del patrimoni de les administracions públiques.

20. Article 20. Sorolls i pertorbacions

Resten prohibides les emissions sonores d'alta intensitat. Els usuaris de **[nom de l'espai natural]** s'han d'abstenir de produir sorolls de qualsevol tipus, especialment si són susceptibles de pertorbar la tranquil·litat de la fauna o de molestar altres persones.

Amb caràcter general, la utilització d'equips d'amplificació sonora resta prohibida a tot l'àmbit, llevat d'aquells esdeveniments que comptin amb l'autorització de l'ajuntament corresponent.

- Article 37.1 c de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals de Catalunya.
- Articles 7 i 12.5 de la Llei 16/2002, de protecció contra la contaminació acústica.

21. Article 21. Foc

21.1. En tot l'àmbit de **[nom de l'espai natural]** queda terminantment prohibit encendre foc, tret que es compti amb una autorització de caràcter excepcional del departament competent en la matèria de la Generalitat de Catalunya.

- Articles 137 a i 138 a del Decret 3769/1972, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'incendis forestals.
- Article 18.3 del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció dels incendis forestals.

21.2. Queda prohibit deixar abandonades en el bosc restes combustibles o susceptibles de ser causa de l'inici d'un foc (vidres, ampolles, papers i elements similars).

- Article 136 *j* del Decret 3769/1972, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'incendis forestals.
- Articles 14.2 *b* i 15 *c* del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció dels incendis forestals.

22. Article 22. Horari d'accés

Es recomana la visita a l'espai en aquests horaris de visita: **[horari]**

23. Article 23. Preu públic i reserva prèvia⁸

- 23.1. S'estableix una taxa de **[preu] (€)** per cotxe aparcats en les zones habilitades.
- 23.2. Dins i fora d'aquest espai, només s'autoritza específicament l'estacionament dels vehicles dels veïns que s'hagin acreditat davant l'Ajuntament amb les condicions següents:
- Cal sol·licitar l'autorització a l'Ajuntament acreditant la condició de veïnatge i el vehicle matriculat al municipi. Aquesta autorització ha de ser visible en el vehicle estacionat.
 - Cal formalitzar la sol·licitud d'entrada puntual per part d'un veí amb vehicle per a visites.

Capítol quart: Infraccions i sancions

24. Article 24. Infraccions

Atès que l'objectiu d'aquesta Ordenança és establir les garanties necessàries per assegurar la conservació del patrimoni natural i cultural, així com dels drets derivats de la propietat, i fer possible, alhora, les activitats de lleure que siguin compatibles en l'àmbit de **[nom de l'espai natural]** (art. 1.2 de l'Ordenança), es considera que són infraccions pròpies de la normativa

⁸ Només en el cas que s'hagi habilitat un aparcament i es requereixi un sistema per sufragar els costos dels serveis vinculats.

de règim local i urbanisme i que són susceptibles de sancions per l'Ajuntament les infraccions i prohibicions que contenen els articles 4, 5.1, 5.2, 6, 7.3, 8, 9.1, 11, 14.2, 15.1, 15.3, 16, 18, 19 i 20.

Les infraccions contingudes en aquesta Ordenança local es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

En cas que no hi hagi cap regulació sectorial o específica en les ordenances respectives, d'acord amb els articles 36 i 37 de la Llei d'espais naturals, s'ha d'entendre el següent:

1. Són greus les infraccions que suposin:

- a. Una pertorbació rellevant de la convivència que afecti de manera greu, immediata i directa la tranquil·litat o l'exercici de drets legítims d'altres persones, el desenvolupament normal d'activitats de tota mena que siguin conformes amb la normativa aplicable o amb la salubritat o decor públics.
- b. Els actes de deteriorament greu i rellevant dels valors naturals de l'espai, la seva àrea, la qualitat de les aigües i la seva fauna i flora (especialment la de les espècies protegides).
- c. Els actes de deteriorament greu i rellevant d'espais públics o de qualsevol de les seves instal·lacions i elements, siguin mobles o immobles, que no derivin d'alteracions de la seguretat ciutadana.
- d. L'increment de l'erosió i la pèrdua de qualitat dels sòls.
- e. L'emissió de gasos, de partícules o de radiacions que poden afectar greument l'ambient atmosfèric.
- f. La producció de sorolls innecessaris que poden pertorbar el comportament normal de la fauna.
- g. La destrucció de superfícies forestals en tots els casos i la destrucció, el desarrelament i la comercialització de les espècies i de les seves llavors, quan estigui prohibida.

La resta d'articles referits a l'encapçalament però no esmentats expressament com a infraccions greus es classifiquen en lleus; és a dir, les infraccions i prohibicions que contenen els articles 4, 5.1, 5.2, 6, 7.3, 8, 9.1, 11, 13, 14.2, 14.4, 14.5, 15.1, 15.3, 16, 17.4, 17.5, 18, 19, 20 i 21.

25. Article 25. Règim sancionador

L'incompliment de les disposicions que conté l'Ordenança constitueix una infracció administrativa, i també la vulneració de les prohibicions que s'hi estableixen.

A l'hora de determinar la sanció corresponent, l'Ajuntament ha de garantir l'adequació deguda entre la gravetat del fet constitutiu de la infracció i la sanció aplicada. A aquest efecte, es consideren especialment els criteris següents:

- La reiteració d'infraccions del mateix tipus.
- La transcendència social dels fets.
- La naturalesa dels perjudicis causats, atenent a la gravetat del dany derivat de la infracció, a l'alteració social causada i al grau d'afectació que la dita infracció hagi tingut.
- L'existència d'intencionalitat o reiteració, així com el grau de participació en els fets de l'infractor i el benefici obtingut per aquest infractor amb motiu de l'il·lícit administratiu.

No obstant això, en la graduació de les sancions, en els supòsits que la conducta infractora estigui regulada a la legislació sectorial, es tindran en compte els criteris que s'hi estableixin. Tret que la legislació sectorial prevegi una altra cosa, les multes per infracció de l'Ordenança han de respectar les quanties⁹ següents:

a) Infraccions lleus: **[quantitats]**

⁹ Cada municipi ha de determinar l'import de les sancions segons la seva categoria. De conformitat amb l'article 141 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de bases de règim local, els límits de les sancions econòmiques són:

Infraccions molt greus: fins a 3.000 €.

Infraccions greus: fins a 1.500 €.

Infraccions lleus: fins a 750 €.

b) Infraccions greus: **[quantitats]**

c) Infraccions molt greus: **[quantitats]**

En l'establiment de sancions pecuniàries, la comissió de les infraccions no pot resultar més beneficiosa a l'infractor que el compliment de les normes infringides. Quan de la comissió d'una infracció se'n derivi necessàriament la comissió d'una altra o unes altres, s'ha d'imposar únicament la sanció més elevada de totes les que siguin susceptibles d'aplicació. També pot comportar l'obligació de reparar el dany causat, d'acord amb el que estipula l'art. 9.2 d'aquesta Ordenança.

Són responsables directes de les infraccions d'aquesta Ordenança:

- a) Els autors materials de les infraccions, sigui per acció o omissió, tret del supòsit que siguin menors d'edat o que hi concorri alguna causa legal d'inimputabilitat. En aquest cas, n'han de respondre els pares, els tutors o aquelles persones que en posseeixin la custòdia o guarda legal.
- b) Els titulars o propietaris dels vehicles amb els quals s'hagi comès la infracció d'acord amb el que s'estableixi a la legislació vigent.
- c) En el cas d'animals, les persones que en siguin propietàries o posseïdores, d'acord amb el que estableix la legislació sectorial.
- d) Els titulars de les llicències quan, amb motiu de l'exercici d'un dret que se'ls ha concedit, cometin una de les infraccions especificades en l'Ordenança.
- e) Els titulars dels establiments en les infraccions en què s'hi faci referència. La declaració de responsabilitat per infracció i la imposició de la sanció corresponent no eviten, en cap cas, l'obligació d'indemnitzar pels danys i perjudicis causats.

26. Article 26. Procediment sancionador

Atès que una bona part de les prohibicions i infraccions contingudes en aquesta Ordenança estan subjectes a sancions només per la normativa de la Generalitat, sigui la d'espais naturals, circulació motoritzada, protecció dels animals, protecció d'incendis, aigües i altres; d'acord

amb els articles 36 i 37 de la Llei d'espais naturals i els articles 13 i 24 del Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural; vista l'obligació de vetllar pels béns protegits en els espais naturals de protecció especial que inclou les administracions locals, en els casos continguts en els articles 7.1 i 7.2 (protecció de la fauna), 8 (protecció del patrimoni històric), 10 (excursionisme dins d'un espai natural protegit regulat pel Decret 128/1992), 12 (circulació motoritzada), 13 (carreteres) i 21 (prevenció d'incendis forestals), i de conformitat amb l'article 37 de la Llei d'espais naturals, els ajuntaments poden incoar expedient informatiu sobre la presumpta infracció de la normativa sectorial i l'han de trametre a l'organisme responsable d'incoar l'expedient sancionador per raó de la matèria de la Generalitat de Catalunya per tal que, si escau, prengui les mesures adients a la naturalesa de la infracció continguda en la normativa sectorial.

Les infraccions de les normes d'aquesta Ordenança que no estiguin subjectes a sancions per la normativa de la Generalitat de Catalunya han de ser sancionades per l'alcalde president, el qual pot delegar la competència per a l'inici dels procediments sancionadors que s'hagin de tramitar com a conseqüència de l'aplicació d'aquesta Ordenança i les funcions instructora i resolutòria d'aquests procediments. La delegació d'aquestes facultats pot fer-se a òrgans diferents del mateix Ajuntament en virtut de les competències que específicament els atribueixi la legislació sectorial corresponent o una altra normativa municipal que tinguin atribuïda.

El procediment sancionador aplicable per l'Ajuntament és el que estableix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Les infraccions molt greus prescriuen al cap de tres anys; les greus, al cap de dos anys, i les lleus, al cap de sis mesos. Aquests terminis es comencen a comptar a partir del dia en què la infracció s'ha comès. En el cas que la data de comissió no sigui identificable, el termini comença a comptar a partir del moment en què l'Ajuntament en tingui coneixement.

Les sancions imposades per faltes molt greus prescriuen al cap de tres anys; les imposades per faltes greus, al cap de dos anys, i les imposades per faltes lleus, al cap d'un any. Aquests terminis es comencen a comptar de l'endemà del dia en què la resolució per la qual es va imposar la sanció hagi esdevingut ferma per via administrativa.

Transcorreguts sis mesos des de l'inici del procediment sancionador sense que s'hagi resolt i notificat, se'n produeix la caducitat. Aquests terminis s'interrompen en el supòsit que el procediment s'hagi paralitzat per alguna causa imputable als interessats o perquè els fets hagin passat a la jurisdicció penal.

Disposicions addicionals

Primera

L'ús i gaudi de **[nom de l'espai natural]** és un dret inqüestionable, sempre que es faci d'acord amb aquestes normes.

Segona

Les prescripcions d'aquesta Ordenança que incorporin o reproduïxin aspectes de la normativa estatal, autonòmica o local s'han d'entendre actualitzades automàticament a partir de l'aprovació i l'entrada en vigor de les disposicions legals estatals, autonòmiques o locals que es publiquin en cada cas.

Tot el que no es prevegi en aquesta Ordenança ve determinat per la Llei 12/85, d'espais naturals, i la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, text consolidat després de la modificació per la Llei 10/2011, de simplificació i millorament de la regulació normativa.

Tercera

En el termini de divuit mesos des de la data d'entrada en vigor d'aquesta Ordenança, l'òrgan competent de la **[corporació que elabora l'ordenança]** ha d'haver aprovat, en la forma establerta legalment, un pla de senyalització indicatiu¹⁰ del seu contingut.

¹⁰ Cal realitzar un pla de senyalització per a les normes subjectes a sancions perquè en tinguin coneixement la ciutadania i els visitants de l'espai natural.

Disposició final

Aquesta Ordenança entra en vigor el dia hàbil següent al de la publicació del text íntegre en el *Butlletí Oficial de la Província de Girona*, aprovat definitivament, o del provisional elevat automàticament a tal categoria d'acord amb l'article 70.2 de la Llei reguladora de les bases del règim local.

[*lloc*], [*data* (dd de mes de aaaa)]

[*nom de la persona responsable* (alcalde, president del consell comarcal, etc.)]

[*càrrec* (alcalde, president del consell comarcal, etc.)]

ANNEX 1. Àmbit d'aplicació

[*detalls gràfics de l'àmbit d'aplicació d'aquesta ordenança*]